

Grupul Băncii Europene de Investiții • Grupul Băncii Europene de Investiții • Grupul Băncii Europene de Investiții • Grupul Băncii Europene de Investiții

Volumul I

Raport de activitate

Grupul Băncii Europene de Investiții • Grupul Băncii Europene de Investiții • Grupul Băncii Europene de Investiții • Grupul Băncii Europene de Investiții

Volumul I

Raport de activitate

Raportul anual pentru 2010 al Grupului BEI constă în patru volume separate:

- Raportul de activitate, care prezintă activitatea Grupului BEI în anul anterior și perspectivele acestuia;
- Raportul financiar, care prezintă situațiile financiare ale BEI, ale Grupului BEI (în conformitate cu Standardele internaționale de raportare financiară – IFRS – și cu directivele UE) și ale FEI, împreună cu anexele explicative aferente;
- Raportul statistic, care conține lista proiectelor finanțate și a fondurilor mobilizate de BEI în 2010, precum și lista proiectelor FEI. Raportul statistic conține și tabele sintetice pentru anul respectiv și pentru ultimii cinci ani;
- Raportul privind responsabilitatea corporativă, care conține informații detaliate asupra practicilor privind responsabilitatea corporativă.

Raportul anual poate fi consultat și pe site-ul internet al băncii, www.eib.org/report.

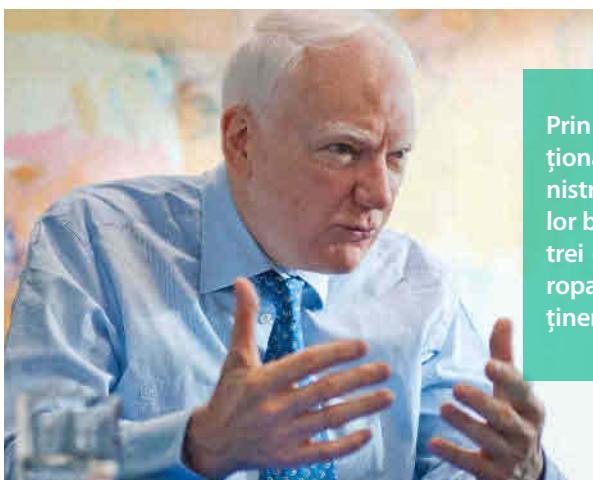
Principalele rezultate din 2010	3
Mesajul președintelui	4
Susținerea creșterii economice și a locurilor de muncă	6
⇒ Sprijinirea regiunilor de convergență ale Uniunii Europene	9
⇒ Finanțarea întreprinderilor mici și mijlocii	12
⇒ Construirea infrastructurii pieței interne	15
⇒ Promovarea inovării	17
⇒ Aprovizionarea sigură și competitivă cu energie	20
Susținerea acțiunilor împotriva schimbărilor climatice	22
⇒ Investiții în energie regenerabilă și eficientă	25
⇒ Finanțarea investițiilor în carbon și stocarea dioxidului de carbon	27
⇒ Orașe durabile	30
⇒ Adaptarea la schimbările climatice	33
Parteneriate la nivel mondial	34
Acțiuni comune cu Comisia Europeană și alte instituții de finanțare internaționale	42
O instituție responsabilă	46
Capitalul BEI și operațiunile de mobilizare a fondurilor în 2010	50
Guvernanța BEI	54
⇒ Organele statutare ale BEI	55
⇒ Organele statutare ale FEI	57
⇒ Comitetul de direcție al BEI	58

Principalele rezultate din 2010

- ✓ Totalul creditelor acordate de BEI s-a ridicat la **72 miliarde EUR în 2010** – 63 miliarde EUR în Uniunea Europeană, 9 miliarde EUR în afara UE.
- ✓ În 2010, BEI a finanțat 460 de proiecte de anvergură în **72 de țări**.
- ✓ Creditele acordate în Uniunea Europeană pentru acțiuni împotriva schimbărilor climatice au crescut semnificativ, până la **19 miliarde EUR**, ceea ce reprezintă o pondere de **30%** în creditele băncii la nivelul UE.
- ✓ În 2010, BEI a finalizat distribuirea pe o perioadă de trei ani a unui **pachet de sprijin suplimentar pentru redresarea economiei UE, în valoare de 61 miliarde EUR** – cu 11 miliarde EUR peste suma planificată inițial.
- ✓ În 2010, **115 000** întreprinderi mici și mijlocii au beneficiat de finanțare de la Grupul BEI.
- ✓ Finanțările pentru regiunile de convergență din Uniunea Europeană, cel mai grav afectate de criza economică și financiară, au atins nivelul de **26 miliarde EUR în 2010**.
- ✓ BEI a mobilizat **67 miliarde EUR** de pe piețele globale de obligațiuni.

Mesajul președintelui

Prin adoptarea, în decembrie 2010, a Planului operațional al băncii pentru 2011-2013¹, Consiliul de administrație al BEI a conferit o triplă orientare activităților băncii. În următorii ani, acestea se vor dezvolta pe trei dimensiuni: punerea în aplicare a strategiei „Europa 2020”, combaterea schimbărilor climatice și susținerea politicii externe a Uniunii Europene.

⇒ „Europa 2020”

Confruntate cu criza financiară, iar apoi economică, izbucnită în 2008, statele europene au elaborat de urgență o soluție pe termen scurt, sub forma diferitelor planuri naționale având rolul de a asigura salvarea băncilor și de a stimula redresarea economiei. Aceste planuri naționale au fost susținute de Planul european de redresare economică, adoptat de Consiliul European în decembrie 2008. BEI a participat la această inițiativă prin creșterea volumului împrumuturilor acordate, de la 48 miliarde EUR în 2007 la 79 miliarde EUR în 2009, și prin direcționarea acestei injecții de resurse financiare în economia reală spre sectoarele considerate prioritare de către Consiliu, în special sprijinirea IMM-urilor.

După acest răspuns pe termen scurt care a permis evitarea a ce era mai rău, acum se pune problema găsirii unei soluții pe termen mai lung: aceasta este strategia „Europa 2020”, respectiv punerea în aplicare concertată a reformelor și investițiilor care vizează mărirea potențialului de creștere al economiei europene, și anume o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Elementul de bază îl reprezintă creșterea ratei de ocupare a forței de muncă și a productivității, care trebuie să se axeze pe „triunghiul cunoașterii”, mai exact **formarea profesională**, îndeosebi pentru

a crește ponderea absolvenților de învățământ superior, **cercetarea**, în scopul avansării frontierei tehnologice, și **inovarea**, pentru care trebuie asigurată o difuzare mai rapidă la nivelul întregii economii.

BEI este pregătită să-și aducă o contribuție semnificativă la punerea în aplicare a acestei strategii. În 2010, banca a acordat deja finanțări în valoare de peste 4 miliarde EUR pentru proiecte din sectorul educației și de peste 7 miliarde EUR pentru proiecte din domeniul CDI (cercetare, dezvoltare și inovare). BEI intenționează să crească finanțarea acestor domenii, deoarece consolidarea „triunghiului cunoașterii” nu are doar un impact pozitiv asupra competitivității, dar joacă un rol important și în combaterea sărăciei și a excluziunii sociale. În acest scop, BEI va continua să creeze, împreună cu Comisia, instrumente comune de finanțare, precum Facilitatea de finanțare cu împărțirea riscurilor (FFIR), destinată cercetării, deoarece astfel de instrumente au un efect de levier asupra bugetului european (cu aceeași valoare bugetară, bugetul susține un volum mai important de investiții), în același timp atenuând constrângerile impuse de capitalul BEI (cu același capital, BEI poate asigura un volum mai important de împrumuturi)². Contribuția BEI la strategia „Europa 2020” va fi în mod evident cu atât mai eficientă, cu cât aceasta se va putea

¹ A se vedea <http://www.eib.org/about/publications/operational-plan-2011-2013.htm>.

² Realizările FFIR ilustrează acest efect dublu. La finele anului 2010, o contribuție de 390 milioane EUR din bugetul european și alocarea de către BEI a unui capital în valoare de 772 milioane au permis băncii să acorde împrumuturi FFIR care s-au ridicat la 6,3 miliarde, dintr-un total al investițiilor în domeniul cercetării în valoare de 16,2 miliarde EUR.

³ A se vedea pagina 42.

baza pe o cooperare pragmatică (și nu birocratică) cu Comisia Europeană și cu alte instituții financiare³.

⇒ **Combaterea schimbărilor climatice**

Combaterea schimbărilor climatice și a efectelor acestora, uneori dramatice, a devenit o prioritate pentru Uniunea Europeană și, prin urmare, pentru BEI. Accidentul nuclear de la Fukushima și întrebările ridicate de acesta subliniază și mai mult necesitatea de a investi masiv în economia de energie, în energiile regenerabile și în tehnologiile energetice noi.

În 2010, împrumuturile acordate de BEI pentru proiecte care contribuie în mod direct la reducerea volumului emisiilor de gaze cu efect de seră⁴ s-au ridicat la 20,5 miliarde EUR, reprezentând aproape 30% din totalul împrumuturilor noastre. Dintre acestea, împrumuturile pentru proiecte privind **energia regenerabilă** au reprezentat 6,2 miliarde, fiind acordate în principal pentru proiecte privind producerea de energie eoliană sau solară. Împrumuturile pentru proiecte privind creșterea **eficienței energetice** s-au ridicat la 2,3 miliarde EUR în 2010 și urmează să crească în anii următori. Într-adevăr, există încă un potențial enorm pentru realizarea de economii în domeniul energiei, în special în clădirile publice și în locuințele din numeroase orașe și metropole europene. În ceea ce privește investițiile care vizează dezvoltarea **transporturilor urbane** și reducerea poluării cauzate de transportul individual, acestea au fost finanțate prin împrumuturi BEI care s-au ridicat la 7,9 miliarde EUR în 2010.

În același timp, BEI se află în avangarda dezvoltării unei metodologii de evaluare mai precisă a amprente de carbon a tuturor proiectelor pe care le finanțează. Acesta este un demers în mod inevitabil complex, din cauza dificultăților tehnice întâmpinate, dar și un efort special care demonstrează angajamentul nostru de a face cu adevărat din combaterea schimbărilor climatice o prioritate majoră în cadrul acțiunilor noastre viitoare.

⇒ **Politica externă a Uniunii Europene**

Nicio putere nu poate fi prezentă pe scena internațională fără susținere financiară. China a înțeles pe deplin acest lucru, intervenind financiar în întreaga lume pentru a susține obiectivele politicii sale externe. Dacă dorește cu adevărat să desfășoare o politică externă care să aibă o influență la nivel global, Uniunea Europeană trebuie, de asemenea, să dispună de susținere financiară. BEI poate să-i asigure această susținere, dacă Uniunea Europeană dorește acest lucru.

Aceasta este una din principalele concluzii ale Raportului Camdessus cu privire la mandatul extern al BEI⁵. Rămâne de văzut dacă statele membre, care sunt și acționarii BEI, vor da curs acestei recomandări și își vor exprima clar opțiunea în acest sens cu ocazia elaborării perspectivelor financiare 2014-2020. Acest demers ar presupune o colaborare strânsă între Serviciul European de Acțiune Externă și serviciile din cadrul BEI responsabile de operațiunile externe, precum și o mai bună coordonare cu alte instituții financiare naționale și internaționale.

La începutul acestui secol, Uniunea Europeană trebuie să facă față mai multor provocări. Cel puțin pentru o parte dintre acestea, trebuie să se poată baza pe BEI și personalul său calificat, pe soliditatea sa financiară, pe competența sa tehnică, precum și pe buna guvernare a acesteia.

Philippe Maystadt

⁴ Pentru a se încadra în această categorie, proiectul trebuie să permită reducerea volumului emisiilor cu cel puțin 20%.

⁵ Pentru analizarea mandatului extern, Consiliul ECOFIN a decis crearea unui grup de experți, condus de Michel Camdessus și având sarcina de a înainta recomandări Comisiei, Consiliului și Parlamentului European. Acest raport a fost transmis la data de 9 februarie 2010.

A se vedea <http://www.eib.org/about/documents/mtr-external-mandate-report-steering-committee.htm>.

Susținerea creșterii economice și a locurilor de muncă

În 2010, BEI a finalizat cu succes activitățile anticriză desfășurate pe parcursul a doi ani și a început revenirea la nivelul de creditare anterior crizei.

Au fost semnate contracte de finanțare cu beneficiarii în valoare totală de 71,8 miliarde EUR, față de nivelul record de 79 miliarde EUR din 2009, în momentul culminant al crizei. Plățile au crescut la 58,7 miliarde EUR, de la 54 miliarde EUR în urmă cu un an.

Pe măsură ce condițiile de pe piață s-au îmbunătățit pentru întreprinderile mari și partenerii bancari, cererea pentru operațiunile de creditare tradiționale ale BEI a început să scadă, deoarece acești clienți au constatat că este mai ușor să se împrumute de pe piețele de credit și capital și nu s-au mai bazat în aceeași măsură pe BEI. Drept urmare, BEI a început să-și concentreze atenția asupra identificării de operațiuni prin care finanțările sale să aibă cel mai mare impact asupra creșterii economice.

Creditarea proiectelor care implică un grad mai mare de risc, dar și de profit, în domenii precum cercetarea, dezvoltarea infrastructurii durabile și inovarea are cel mai mare impact asupra potențialului de creștere al economiei.

Strategia BEI privind creditarea în următorii ani se va alinia la obiectivele Strategiei Europa 2020 și la cerințele impuse de acțiunile împotriva schimbărilor climatice (tratate într-un capitol separat). Banca va continua să coopereze cu Comisia Europeană în vederea dezvoltării de instrumente financiare inovatoare în aceste două domenii.

Creșterea durabilă implică promovarea unei economii mai eficiente în privința resurselor, mai ecologice și mai competitive

Cercetare și dezvoltare pentru o nouă generație de motoare de aeronave comerciale, Safran, Franța

Strategia Europa 2020

Urmând Planului european de redresare economică, care a ghidat Uniunea Europeană în perioada de criză, foaia de parcurs pentru viitor este Strategia Europa 2020 pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică, aprobată de Consiliul European în 2010. Strategia 2020 pune accentul pe investițiile în domeniile care contribuie la realizarea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii. Creșterea inteligentă înseamnă dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare. Creșterea durabilă implică promovarea unei economii mai eficiente în privința resurselor, mai ecologice și mai competitive. În fine, creșterea favorabilă incluziunii înseamnă susținerea unei economii cu un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, ceea ce asigură coeziune economică, socială și regională.

Strategia Europa 2020 vizează cinci domenii principale: ocuparea forței de muncă, cercetarea și inovarea, acțiunile împotriva schimbărilor climatice și energia, edu-

cația, precum și combaterea sărăciei. Obiectivele sunt interconectate. O educație mai bună crește șansele de angajare, iar progresele în privința creșterii ratei de ocupare a forței de muncă contribuie la reducerea sărăciei. O capacitate mai mare în ceea ce privește cercetarea și dezvoltarea, dar și inovarea, în toate sectoarele economiei, combinată cu eficiența crescută a utilizării resurselor, îmbunătățește competitivitatea și contribuie la crearea de locuri de muncă. Investițiile în tehnologii mai ecologice au efect benefic asupra mediului, contribuie la combaterea schimbărilor climatice și creează noi activități economice și posibilități de încadrare în muncă. BEI joacă un rol în toate domeniile amintite.

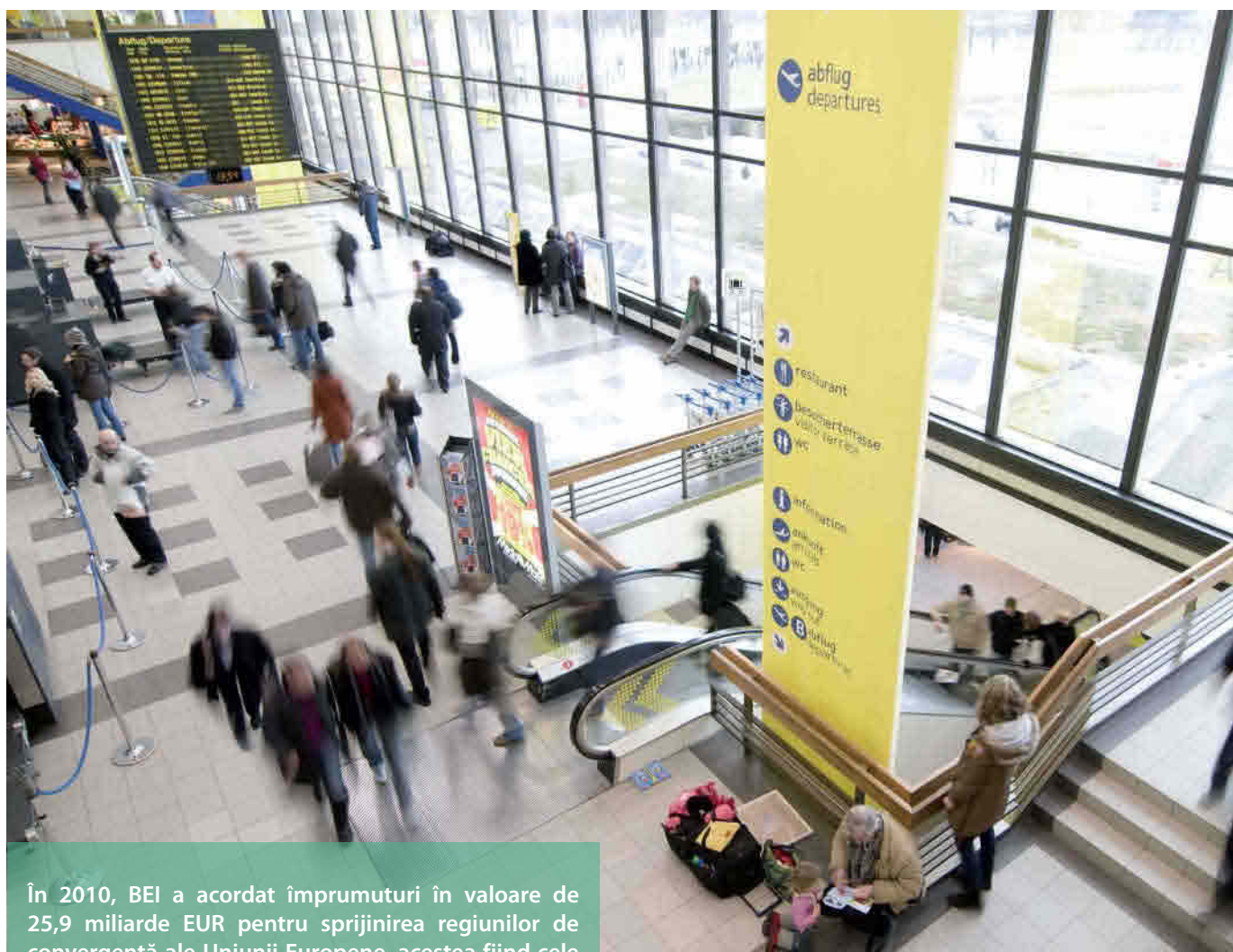
Pentru a promova Strategia Europa 2020, în cadrul BEI a fost creat în 2010 un grup operativ cu atribuții specifice. Acesta se concentrează asupra găsirii celor mai bune modalități de coordonare și sprijinire a investițiilor în proiecte privind transportul, cercetarea, dezvoltarea și inovarea (CDI), acțiunile împotriva schimbărilor climatice și energia, precum și coeziunea și convergența.

STMicroelectronics: operator cameră cu atmosferă controlată, Franța

Sprijinirea regiunilor de convergență ale Uniunii Europene

În 2010, BEI a acordat împrumuturi în valoare de 25,9 miliarde EUR pentru sprijinirea regiunilor de convergență ale Uniunii Europene, acestea fiind cele mai afectate de criza economică și financiară.

Aeroportul din Berlin, Germania

Sprijinul pentru regiunile de convergență a rămas la un nivel ridicat de 41% din totalul împrumuturilor acordate în UE. Pe parcursul anului, împrumuturile excepțional de mari pentru programele structurale (IPS) au contribuit la asigurarea unui flux continuu al investițiilor din sectorul public în unele state membre.

Împrumuturile pentru programele structurale sunt împrumuturi-cadru care finanțează o parte din con-

tribuția bugetelor naționale la investițiile într-o largă varietate de proiecte prioritare sprijinite din fondurile structurale europene. În vremuri de austeritate, pentru unele state membre s-a dovedit a fi dificil să își finanțeze propria contribuție, punând în pericol realizarea unor investiții care le pot crește produsul intern brut. Prefinanțarea contribuțiilor acestor țări de către BEI este cu atât mai importantă, cu cât stabilizează investițiile și contribuie la redresare și creștere.

Împrumuturile excepțional de mari acordate de BEI au contribuit la asigurarea unui flux continuu al investițiilor publice în unele state membre

Împrumutul pentru programe structurale în valoare de 2 miliarde EUR acordat guvernului elen a fost cel mai mare împrumut acordat vreodată Greciei de către BEI. Obiectivul acestuia a fost sprijinirea redresării economice și accelerarea tranziției spre o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, în conformitate cu Strategia Europa 2020. În 2010 s-a efectuat deja plata a 500 milioane EUR. Pe termen scurt, împrumutul va reduce riscul întârzierii investițiilor în infrastructuri și active regionale esențiale. Fondurile vor fi folosite pentru sprijinirea investițiilor privind căile ferate, protecția mediului, eficiența energetică și energia regenerabilă, apa, deșeurile, cercetarea și dezvoltarea, precum și tehnologia informației și comunicațiilor. Împrumuturile BEI în Grecia au totalizat 3,1 miliarde EUR în 2010, față de 1,6 miliarde EUR în anul anterior.

Din împrumutul de 1,5 miliarde EUR pe care banca l-a acordat Portugaliei, în 2010 s-a plătit o tranșă inițială de 450 milioane EUR. Fondurile au fost utilizate pentru a susține investițiile publice într-o largă varietate de sectoare, între care transporturile, TIC, apa, deșeurile, eficiența energetică și energia regenerabilă. Totalul finanțărilor BEI din Portugalia a atins 3,4 miliarde EUR (3,7 miliarde EUR în 2009).

Guvernul polonez a primit, de asemenea, un împrumut-cadru de 2 miliarde EUR, care a fost, la rândul său, cel mai mare împrumut BEI acordat vreodată în Europa Centrală și de Est. Creditele BEI din Polonia sunt cele mai mari din țările care au aderat la Uniunea Europeană în sau după 2004 și au înregistrat un curs puternic ascendent în ultimii ani. În 2010, împrumuturile destinate unei largi varietăți de clienți din sectorul public și cel privat s-au ridicat la 5,6 miliarde EUR, de la 4,8 miliarde EUR în 2009, fiind deja cu 70% peste nivelul anului anterior. În ultimii cinci ani (2006-2010), totalul creditelor BEI din Polonia s-a ridicat la 17,5 miliarde EUR.

Convergența în UE

Defalcarea pe sectoare a împrumuturilor acordate în 2010

	Sumă (milioane EUR)	Total %
Infrastructuri de comunicații	8 099	36
Energie	4 718	21
Dezvoltare urbană	2 020	9
Apă, canalizare, deșeuri	999	4
Sănătate, educație	3 158	14
Industrie	1 302	6
Servicii	1 850	8
Agricultură, pescuit, silvicultură	130	1
Total împrumuturi individuale	22 276	100
Linii de credit în regiunile de convergență	3 620	
Total împrumuturi	25 897	

Linie de tramvai în Atena, Grecia

- ➔ **JASPERS – Asistență comună pentru susținerea proiectelor în regiunile europene** (BEI, Comisia Europeană, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și KfW Bankengruppe)
- ➔ **JESSICA – Sprijin european comun pentru investiții durabile în zonele urbane** (BEI, Comisia Europeană și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei)
- ➔ **JEREMIE – Resurse europene comune pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii** (FEI, Comisia Europeană)
- ➔ **JASMINE – Acțiunea comună de sprijinire a instituțiilor de microfinanțare din Europa** (FEI, Comisia Europeană)

Împrumuturile-cadru au ajuns și în alte state membre ale UE cu regiuni de convergență, inclusiv în Cipru, Republica Cehă, Ungaria și Slovacia. Împrumuturile-cadru ale BEI au totalizat 11,6 miliarde EUR în 2010 față de 8,5 miliarde EUR în 2009, ceea ce reflectă creșterea rapidă a utilizării acestui produs financiar.

Asistență tehnică pentru statele membre

Asistența tehnică joacă un rol fundamental, sprijinind cele 12 state membre care au aderat din 2004 la Uniunea Europeană să pregătească proiecte importante care vor fi supuse spre aprobare în vederea finanțării nerambursabile din fondurile structurale și de coeziune europene. Acesta este rolul inițiativei „Asistență comună pentru susținerea proiectelor în regiunile

europene” (JASPERS) prin care, de la lansarea sa în 2006, au fost finalizate 399 de operațiuni de asistență pentru proiecte, au fost supuse aprobării Comisiei 185 de dosare ale proiectelor susținute prin JASPERS și au fost aprobate 104 proiecte susținute. Volumul total al investițiilor realizate prin proiectele avute în vedere de operațiunile desfășurate depășește nivelul de 40 miliarde EUR. JASPERS se pregătește pentru perioada de programare a fondurilor structurale 2014-2020, pentru a putea porni rapid operațiunile.

Asistența tehnică prin programul JASPERS este oferită gratuit și vizează absorbția mai eficientă și mai rapidă a fondurilor disponibile. Gestionată de BEI și având sediul la Luxemburg, cu reprezentanțe locale în București, Varșovia și Viena, JASPERS este o inițiativă comună a Comisiei Europene, BERD și Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) din Germania.

Finanțarea întreprinderilor mici și mijlocii

În 2010, Grupul BEI a sprijinit circa 115 000 IMM-uri prin intermediari. BEI a contribuit cu 10 miliarde EUR sub forma liniilor de credit destinate creditării IMM-urilor, în timp ce FEI a furnizat garanții pentru IMM-uri și capital de risc totalizând 2,8 miliarde EUR.

Pentru BEI, cifrele din 2010 sunt comparabile cu nivelul record de 12,7 miliarde EUR din 2009, în momentul culminant al crizei.

Susținerea sporită a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) de către BEI a reprezentat unul din elementele sprijinului băncii pentru creștere economică și locuri de muncă în cadrul Planului european de redresare economică adoptat de Consiliul ECOFIN – miniștrii de finanțe ai statelor membre – în decembrie 2008. Obiectivul stabilit de Consiliul ECOFIN în decembrie 2008, respectiv credite de 30 miliarde EUR destinate IMM-urilor în perioada 2008-2011, a fost îndeplinit cu un an mai devreme față de termenul stabilit.

Impactul creditelor mai mari pentru IMM-uri a fost resimțit în mod echitabil și pe scară largă. Peste 63 000 de IMM-uri din întreaga Uniune Europeană au beneficiat în 2010 de pe urma liniilor de credit BEI. Una din condițiile impuse intermediarilor care administrează linii de credit BEI este ca fiecărui euro pe care îl acordă banca să i se adauge cel puțin un euro din partea intermediarului, în acest mod dublându-se practic suma disponibilă pentru IMM-uri. Intermediarii au, de asemenea, obligația de a transfera IMM-urilor europene avantajele în materie de dobândă datorate condițiilor atractive ale BEI. La sfârșitul anului, BEI acordase linii de credit către peste 170 de intermediari financiari în 24 din cele 27 de state membre.

Pe perioada crizei, BEI a depus eforturi speciale pentru a ajuta IMM-urile din statele membre din Europa Centrală și de Est (unde împrumuturile acordate în 2010 au rămas apropiate de nivelul anului 2009), precum și din țările candidate și potențial candidate. Continuându-și strânsa cooperare tradițională cu băncile locale, care au întâmpinat probleme ca urmare a deteriorării portofoliilor lor de împrumuturi, în 2009 BEI s-a asociat și cu BERD și Grupul Băncii

Mondiale la Planul de acțiune comun al instituțiilor financiare internaționale (IFI) în vederea creșterii sprijinului pentru IMM-urile din Europa Centrală și Europa de Est până la 24,5 miliarde EUR în perioada 2009-2010. În cadrul acestui pachet, banca s-a angajat să dubleze resursele pe care le pune în mod normal la dispoziție, până la o valoare totală de 11 miliarde EUR până la sfârșitul anului 2010, obiectiv care a fost atins mult mai devreme în cursul anului. Creditele BEI în cadrul Planului de acțiune comun s-au ridicat la 14 miliarde EUR la sfârșitul anului 2010, cu 25% peste suma prevăzută inițial.

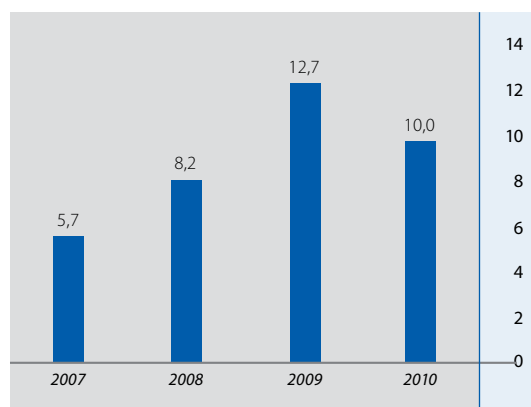
Formulă nouă de împrumut pentru societățile cu capitalizare medie

În paralel, BEI și-a actualizat creditarea intermediată pentru societățile cu capitalizare medie. Mai mari decât IMM-urile, dar având sub 3 000 de angajați, societățile cu capitalizare medie sunt în continuare private de un acces larg la gama completă de instrumente financiare destinate întreprinderilor. Criza financiară a avut un impact imediat și semnificativ asupra finanțării disponibile pentru societățile cu capitalizare medie, foarte asemănător impactului asupra IMM-urilor. Băncile comerciale – adesea principala sau singura sursă de fonduri pentru societățile cu capitalizare medie – și-au înăspriț normele de creditare și au ridicat costurile împrumuturilor. Exista riscul ca criza creditelor să împiedice societățile cu capitalizare medie să mai facă investiții, stând astfel în calea redresării economiei europene.

Aplicând lecțiile învățate din finanțarea IMM-urilor, BEI a revizuit Împrumutul pentru societățile cu capitalizare medie, un program de creditare intermediată creat în 2003, în vederea creșterii sprijinului BEI în 2010. Împrumutul pentru societățile cu capitalizare medie a fost conceput pentru investiții de până la 50 milioane EUR, un nivel care în mod normal ar fi prea mic pentru a justifica un împrumut direct de la BEI, dar la care mărimea societății cu capitalizare medie investitoare și volumul investițiilor nu îi permiteau acesteia accesul la finanțările BEI destinate IMM-urilor. Pentru proiectele cu un cost de până la 25 milioane EUR, banca și-a armonizat procedurile cu cele aplicate în cazul împrumuturilor mai mici destinate IMM-urilor, în timp ce proiectele între 25 milioane EUR și 50 milioane EUR sunt supuse unei evaluări simplificate.

Împrumuturi BEI acordate IMM-urilor din Uniunea Europeană (2007-2010)

(mld. EUR)

Impactul creditelor mai mari pentru IMM-uri a fost resimțit în mod echitabil și pe scară largă

Această procedură este valabilă pentru o perioadă de probă inițială de doi ani, timp în care BEI se așteaptă la o creștere substanțială a sprijinului pentru societățile cu capitalizare medie.

FEI și IMM-urile

Fondul European de Investiții (FEI), care, împreună cu BEI, formează Grupul BEI, este organismul specializat în operațiuni de finanțare de risc pentru IMM-uri. Pe tot parcursul anului 2010, FEI a continuat să joace un rol cheie în sprijinirea IMM-urilor europene după criză. Îndeplinindu-și rolul de investitor cheie de tip „fond de fonduri”, FEI a realizat volume record de participări la capital, făcând disponibile resurse în toate mandatele și promovând inovarea, creșterea, spiritul antreprenorial și crearea de locuri de muncă. Prin produsele de garantare puse de FEI la dispoziția intermediarilor financiari, s-a îmbunătățit accesul la finanțare pentru mai mult de 51 000 IMM-uri europene, iar în calitate de garant al tranzacțiilor IMM-urilor, FEI a contribuit la redresarea pieței de securizare a IMM-urilor prin încheierea primelor două tranzacții de la apariția crizei.

După o etapă de pregătire minuțioasă, programul „Resurse europene comune pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii” (JEREMIE), care are drept scop dezvoltarea regională, este complet operațional, fiind efectuată prima finanțare destinată IMM-urilor locale. JEREMIE dă posibilitatea regiunilor și statelor membre să utilizeze finanțările nerambursabile din fondurile structurale pentru a crea o gamă largă de produse financiare. Lărgindu-și sfera de acțiune a operațiunilor, FEI a participat la noile inițiative în slujba politicilor UE, îndeosebi la Instrumentul european de microfinanțare PROGRESS, înființat în scopul facilitării accesului la finanțare pentru microîntreprinzători, șomeri și alte categorii de persoane care nu au acces la sistemul bancar tradițional.

În 2010, FEI a investit peste 930 milioane EUR în fonduri de capital de risc și de dezvoltare în Europa. În prezent, acesta are angajamente totale de 5,4 miliarde EUR în peste 350 de fonduri. FEI este unul din actorii principali ai industriei de capital privat din Europa. În timp ce prin instrumentele FEI de participare la capital se urmărește creșterea capitalului disponibil pentru IMM-uri, este la fel de important să se aibă în vedere și necesitățile IMM-urilor în materie de credite, punându-le la dispoziție garanții și instrumente de securizare. În 2010, FEI a acordat garanții în valoare totală de 1,9 miliarde EUR. La sfârșitul anului 2010, portofoliul total al garanțiilor acordate s-a ridicat la 14,7 miliarde EUR.

PROGRES: abordarea excluziunii sociale prin microfinanțare

Instrumentul de microfinanțare PROGRESS este o facilitate înființată în comun de Comisia Europeană și Banca Europeană de Investiții, fiecare instituție contribuind cu suma de 100 milioane EUR. Inițiativa PROGRESS, gestionată de Fondul European de Investiții, îmbunătățește accesul la finanțare pentru anumite grupuri de risc, care întâmpină dificultăți în ceea ce privește accesul la sistemul bancar tradițional (de exemplu, șomerii, minoritățile și alte categorii de persoane aflate în pericol de excluziune socială), precum și pentru activități independente și microîntreprinderi. Se estimează că inițiativa PROGRESS va avea un impact substanțial asupra combaterii șomajului în UE. Până la finele anului 2010, a fost pusă deja la dispoziția instituțiilor de microfinanțare prima tranșă de 8 milioane EUR. Se estimează un efect final de multiplicare a fondurilor angajate de 3-3,5 ori.

Noi instrumente și finanțări pentru FEI

În scopul asigurării unei capacități suplimentare pentru FEI, astfel încât acesta să poată face față pe termen lung întregii activități anticipate privind capitalul de risc, BEI a decis să suplimenteze cu 1 miliard EUR fondurile încredințate FEI în cadrul Mandatului privind capitalul de risc. Resursele suplimentare creează un fond autonom de capital de risc de tip revolving în sumă de 5 miliarde EUR, care va fi utilizat în principal pentru a susține IMM-urile tinere orientate pe tehnologie și care va acționa ca un catalizator, atrăgând investiții private suplimentare substanțiale spre acest sector.

În 2009, în momentul culminant al crizei, BEI a pus la dispoziția FEI 1 miliard EUR pentru a fi investit în contul BEI ca Facilitate de tip „mezanin” pentru creștere. Finanțarea de tip „mezanin” este o combinație de împrumut și participare la capital, adesea sub forma împrumuturilor neprivilegiate sau pentru transformare în participare la capital, adecvată îndeosebi pentru întreprinderile mici în curs de dezvoltare și cu creștere puternică. La sfârșitul anului 2010 – în condiții de piață dificile – FEI a angajat circa 224 milioane EUR într-o serie de fonduri. Condițiile contractuale asigură cel puțin dublarea contribuției băncii prin alte contribuții, crescând semnificativ efectul intervenției Grupului BEI.

Construirea infrastructurii pieței interne

În 2010, BEI a acordat suma de 7,8 miliarde EUR pentru rețelele de transport europene și încă 235 milioane EUR pentru proiecte din sectorul transporturilor în Serbia care asigură legătura cu rețeaua de transport a UE, în comparație cu suma de 11,2 miliarde EUR acordată în 2009.

Cale ferată de mare viteză, Spania

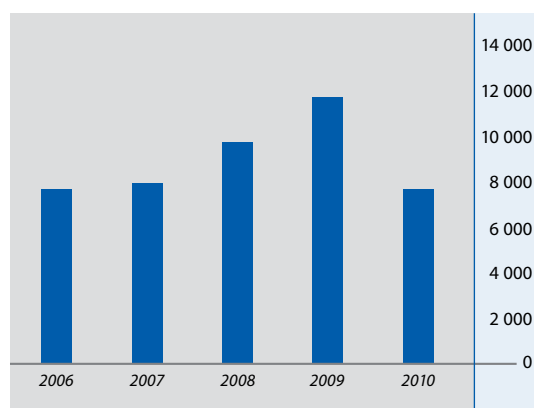
Împrumuturile BEI pentru rețelele transeuropene (TEN) sunt în general mari pentru că susțin proiecte de investiții de anvergură. În cazul în care astfel de proiecte sunt suspendate temporar, așa cum s-a întâmplat din cauza crizei economice și financiare, volumul împrumuturilor acordate de BEI poate să difere considerabil de la un an la altul. Cu toate acestea, căile ferate, autostrăzile și căile navigabile interioare rămân importante datorită contribuției esențiale a acestora la funcționarea pieței interne, fiind în același timp un element cheie al competitivității industriei și serviciilor europene.

În 2010 a fost pentru prima oară când proiectele feroviare au avut o pondere mai mare în cadrul finanțărilor BEI decât investițiile din sectorul rutier. Finanțările BEI pentru proiectele feroviare au atins valoarea de 4,1 miliarde EUR – o creștere de 30% față de 2009 și puțin peste jumătate din toate împrumuturile acordate pentru rețelele transeuropene în 2010. Proiectele rutiere au reprezentat 2,5 miliarde EUR, față de 4,5 miliarde EUR în urmă cu un an. Transportul feroviar de mare viteză a jucat un rol important, beneficiind de împrumuturi în valoare de aproape 2 miliarde EUR, acordate

Rețele transeuropene de transport

Împrumuturi acordate, 2006-2010: 46 miliarde EUR

(milioane EUR)

pentru construcția de linii feroviare de mare viteză în Spania și Portugalia, precum și pentru tronsonul Tirol al legăturii feroviare Brenner din Austria.

În 2010, finanțările BEI pentru transportul durabil, inclusiv transportul urban, au cunoscut o creștere

de 50% comparativ cu 2009, atingând 9 miliarde EUR. Durabilitatea presupune o combinație a soluțiilor de transport, iar BEI acordă prioritate proiectelor feroviare, acestea fiind urmate de proiectele privind căile navigabile interioare și de proiectele maritime. Banca a acordat împrumuturi în valoare de 125 milioane EUR pentru construcția a două ecluze noi și pentru lucrări de dragare în căile navigabile interioare din Valonia. Ambele programe sunt situate pe coridorul transeuropean prioritar Rin/Meuse-Main-Dunăre.

Finanțare privată pentru investiții publice

Rețelele de infrastructură funcționale constituie coloana vertebrală a economiilor prospere. În următorul deceniu, UE are nevoie de investiții considerabile în infrastructură: în statele membre „vechi”, o parte însemnată din echipamentele existente necesită renovare; în statele membre „noi”, este nevoie în continuare de extinderea rețelor de infrastructură. În condițiile unor bugete publice sub presiune, crește importanța relativă a finanțării private pentru investițiile de infrastructură.

Parteneriatele public-private (PPP) au jucat un rol important în investițiile din rețelele de transport, deși numărul PPP-urilor a scăzut în perioada crizei. În cadrul parteneriatelor public-private, de regulă autoritățile publice și întreprinderile cooperează pentru a asigura finanțarea, construirea și întreținerea proiectelor de infrastructură. În ceea ce privește volumul împrumuturilor, proiectele PPP au reprezentat 32% din împrumuturile finanțate de BEI în 2010 pentru transporturile transeuropene.

Având o vastă experiență și competență în domeniul finanțării PPP-urilor, BEI a înființat Centrul European de Expertiză în domeniul PPP-urilor, cu o rețea de membri care, în prezent, pe lângă BEI și Comisie, cuprinde 30 de state membre ale UE și țări asociate, precum și numeroase regiuni. Centrul facilitează schimbul eficient de experiență și oferă sprijin în pregătirea proiectelor, precum și servicii de consiliere

pentru promotorii publici de proiecte prioritare privind rețelele transeuropene, propunându-și să joace un rol în relansarea finanțării PPP-urilor în viitor.

În perspectivă, obligațiuni pentru finanțarea proiectelor UE

Ideea de a lansa așa-numitele obligațiuni pentru finanțarea proiectelor UE a fost formulată pentru prima dată de președintele Comisiei, Barroso, cu ocazia „Discursului privind starea Uniunii”, ținut la Bruxelles în septembrie 2010. Principalul obiectiv al inițiativei ar fi atragerea de finanțare suplimentară din sectorul privat pentru anumite proiecte de infrastructură. Obligațiunile pentru finanțarea proiectelor ar acționa ca un catalizator în atragerea de capital privat și astfel s-ar evita creșterea finanțării publice directe sau creșterea îndatorării guvernelor. Acestea ar urma să fie subscrise de bănci și investitori instituționali și ar beneficia de o îmbunătățire a calității creditului, susținută de BEI și de Comisie în cadrul unui mecanism cu împărțirea riscurilor. Investitorii instituționali, precum fondurile de pensii, sunt atrași de activele de infrastructură deoarece durata lungă de viață a acestora permite echilibrarea pasivelor pe termen lung ale fondurilor respective.

Obligațiunile pentru finanțarea proiectelor sunt unul dintre produsele financiare despre care se discută în contextul Strategiei Europa 2020 și, în cazul în care acestea vor deveni o componentă cu drepturi depline în cadrul setului de instrumente de finanțare a infrastructurii EU, nu vor deveni operaționale înainte de perioada bugetară 2014-2020.

Durabilitatea presupune o combinație a soluțiilor de transport, BEI acordând prioritate proiectelor feroviare

Promovarea inovării

Spitalul Universitar Karolinska, Suedia

BEI are în spate un deceniu de experiență și competență privind economia bazată pe cunoaștere, acordând în acest scop credite în valoare de aproape 103 miliarde EUR în perioada 2000-2010, din care 17 miliarde EUR numai în 2010.

Sprijinirea instaurării unei economii competitive bazate pe cunoaștere care să fie capabilă de creștere durabilă constituie una din prioritățile majore ale băncii. Din anul 2000, BEI finanțează investiții în cercetare, dezvoltare și inovare (CDI), în educație și în tehnologia informației și comunicațiilor – pilonii economiei bazate pe cunoaștere.

Ținta creditelor BEI din 2010 a fost „triunghiul cunoașterii”, un concept care leagă educația, cercetarea și dezvoltarea, precum și inovarea – toate trei constituind cheia competitivității Europei și a creșterii economice pe termen lung. Consolidarea triunghiului cunoașterii nu are doar un impact pozitiv asupra competitivității, dar joacă un rol important și în combaterea sărăciei, excluziunii sociale și inegalității.

Totul începe cu educația

O educație îmbunătățită stă la baza creșterii economice și ocupării forței de muncă în viitor, fiind unul din domeniile cheie pe care se axează Strategia Europa 2020. Creditele BEI acoperă toate ciclurile de învățământ, de la învățământul preșcolar, primar, secundar și terțiar până la formarea profesională și educația adulților. În 2010, banca a acordat credite în valoare totală de 4,4 miliarde EUR pentru proiecte din domeniul învățământului.

În orașul francez Lille, un credit BEI de 200 milioane EUR a permis dotarea regiunii cu 30 de „collèges” (unități de învățământ gimnazial) noi sau renovate, care sunt accesibile tinerilor cu mobilitate redusă, fiind echipate corespunzător, cu infrastructură informatică performantă. Școlile respectă cele mai bune practici privind eficiența energetică și mediul, de ele urmând a beneficia în ultimă instanță 16 000 de elevi.

Cercetarea și dezvoltarea

Creditele BEI pentru cercetare și dezvoltare au totalizat 7,3 miliarde EUR în 2010, susținând o largă varietate de sectoare.

Sprijinirea cercetării și dezvoltării inovatoare în sectorul autovehiculelor a făcut parte din răspunsul BEI la criza economică. Facilitatea europeană privind transportul nepoluant (FETN) a fost înființată în noiembrie 2008, având obiectivul primar de a asigura, pe termen scurt, sprijin pentru investițiile care vizează reducerea emisiilor și eficiența energetică în industria europeană a autovehiculelor. Într-o perioadă de scădere fără precedent a cererii, FETN avea menirea de a stabiliza nivelul programelor de investiții din domeniul cercetării și dezvoltării ale promotorilor din sectorul privat. Așa cum s-a prevăzut, FETN a asigurat în 2009 și 2010 împrumuturi suplimentare în valoare de 9 miliarde EUR pentru sectorul respectiv, în total beneficiind 36 de proiecte. La sfârșitul anului 2010, FETN a fost eliminată treptat, drept urmare se estimează că împrumuturile pentru cercetare și dezvoltare în sectorul autovehiculelor vor reveni la nivelurile anterioare crizei. În centrul atenției rămân însă soluțiile de ultimă oră care permit îmbunătățirea mediului și competitivității Europei, de exemplu, dezvoltarea de vehicule electrice.

Pentru un impact maxim, BEI a lansat, de asemenea, noi instrumente financiare destinate unor soluții și tehnologii inovatoare, care nu ar putea fi ușor finanțate prin surse convenționale. Unul din aceste instrumente este Facilitatea de finanțare cu împărțirea riscurilor (FFIR), o inițiativă comună a Comisiei Europene și a băncii, care permite acordarea de împrumuturi pentru proiecte ce implică riscuri mai mari, dar și profituri pe măsură. Împrumuturile acordate în 2010 în baza Facilității de finanțare cu împărțirea riscurilor s-au ridicat la 1,8 miliarde EUR, cu 1 miliard EUR mai puțin față de anul anterior – semn că criza creditelor se atenuează pentru companiile care au apelat la BEI în momentul culminant al acesteia. De la crearea sa, în 2007, prin Facilitatea de finanțare cu împărțirea riscurilor s-au acordat credite în valoare de peste 6 miliarde EUR. Printre cei care au beneficiat în 2010 de sprijin prin Facilitatea de finanțare cu împărțirea riscurilor s-a aflat AGFA – pentru investiții în

cercetare și dezvoltare în domeniul asistenței medicale în Belgia, Germania, Austria și Franța. Suma de 130 milioane EUR a fost acordată pentru tehnologia informatică și imagistică în domeniul asistenței medicale, investiție care va permite spitalelor reducerea costurilor și furnizarea de servicii medicale de calitate pe termen lung.

Rețelele digitale

Infrastructura pentru tehnologia informației și comunicațiilor consolidează și accelerează difuzarea informațiilor, cunoștințelor și inovării, de exemplu, prin acces de generație următoare, precum FTTH („fibre to

Consolidarea economiei bazate pe cunoaștere joacă un rol important și în creșterea economică

Sincrotrone Trieste, Italia

Economia bazată pe cunoaștere

Finanțări

(milioane EUR)

	2010	2000-2010
Infrastructură TIC	4 761	25 208
Educație și formare profesională	4 356	22 276
Cercetare și dezvoltare	7 349	53 258
Altele	79	2 515
Total	16 544	103 258

the home” – fibră optică până la abonat) și internetul mobil în bandă largă. Proiectul Reggefiber de tip FTTH derulat în Olanda, pentru care BEI a acordat un împrumut în valoare de 142,5 milioane EUR în 2010, constă în construirea unei infrastructuri de acces în bandă largă de foarte mare viteză. Proiectul se bazează pe accesul deschis, pentru a permite competiția între mai

mulți furnizori de servicii de telecomunicații. Fibre optice dedicate vor ajunge în circa 650 000 locuințe. În 2010, BEI a acordat împrumuturi în valoare de 4,8 miliarde EUR pentru proiecte TIC.

FEI și inovarea

Programul FEI de transfer de tehnologie are în centrul atenției organizațiile europene din domeniul cercetării. Transferul de tehnologie este procesul prin care rezultatele cercetării și dezvoltării sunt transformate în produse sau servicii comercializabile. Comercializarea se poate efectua în mai multe moduri, în special prin colaborarea dintre organizațiile de cercetare și industrie, prin licențiere sau cesiunea drepturilor de proprietate și prin crearea de întreprinderi noi sau companii bazate pe activități de cercetare universitară.

Sincrotrone Trieste

IRUVX-FEL – lasere cu electroni liberi cu infraroșii, ultraviolete, raze X – au prioritate ridicată pentru infrastructura de cercetare europeană. În 2010, BEI a acordat împrumuturi în valoare de 20 milioane EUR pentru investiții făcute de Sincrotrone Trieste la accelerorul liniar al acestuia, în scopul îmbunătățirii programelor de optică și imagistică pentru materialele magnetice și celulele vii. Împrumutul era destinat și pentru construirea unei instalații de trigenerare, cu scopul de a extrage energie din deșeurile rezultate în urma operațiunilor efectuate în laborator și de a reduce necesitățile energetice.

Aprovizionarea sigură și competitivă cu energie

Cu împrumuturi în valoare de 14,8 miliarde EUR în 2010, sprijinul pentru proiectele energetice reprezintă în prezent peste 20% din totalul împrumuturilor acordate de BEI.

O parte a misiunii BEI este de a ajuta Uniunea Europeană să atingă obiectivele politicii sale energetice în materie de durabilitate, competitivitate și securitate a aprovizionării. Conștientă de nevoile crescânde de investiții, BEI a sporit substanțial împrumuturile destinate proiectelor energetice.

BEI este un partener natural pentru finanțările privind infrastructura energetică

Construirea infrastructurii energetice pentru viitor

O dată cu îmbătrânirea rețelilor energetice și cu creșterea rapidă a cerințelor de renovare, investițiile în rețele devin o prioritate absolută pentru Europa. BEI este partenerul financiar natural și – în calitatea sa de cel mai mare furnizor de credite pentru rețelele energetice din Europa – a jucat întotdeauna un rol important în finanțarea infrastructurii energetice. În 2010, creditele BEI pentru sprijinirea rețelilor energetice s-au ridicat la 3,8 miliarde EUR. BEI sprijină în special mari proiecte europene de interconectare, precum modernizarea și extinderea rețelei electrice de transport din Spania, în scopul îmbunătățirii conexiunilor și creșterii eficienței energetice în aprovizionarea cu surse de energie tradițională și de energie regenerabilă, pe care BEI le-a susținut cu finanțări în valoare totală de 600 milioane EUR. Alte proiecte de marcă din 2010 includ o legătură energetică care conectează Malta, înainte izolată, la rețeaua europeană (100 milioane EUR) și alte interconexiuni internaționale, precum modernizarea rețelei electrice maghiare, crescându-i capacitatea internă și cea transfrontalieră (150 milioane EUR).

Centrala electrică din Lahti, Finlanda

Medgaz, Algeria

Diversificarea surselor de energie, asigurarea aprovizionării Europei

Investițiile pentru diversificarea și asigurarea aprovizionării cu energie s-au ridicat la 3,7 miliarde EUR în 2010. Între proiectele finanțate se numără centralele de cogenerare (de energie termică și electrică) din Finlanda, Italia și Spania, precum și termocentrale pe gaz și valorificarea zăcămintelor de petrol din apele daneze și norvegiene ale Mării Nordului.

În 2010, BEI, BERD și Societatea Financiară Internațională (membră a Grupului Băncii Mondiale) au semnat o scrisoare de mandat pentru a începe evaluarea proiectului privind conducta de gaz Nabucco, prevăzută să transporte gaz atât din regiunea Mării Caspice, cât și din Orientul Mijlociu spre piețele consumatorilor europeni. Scopul conductei este de a răspunde cererii viitoare de gaz a UE și de a diversifica grupul de țări furnizoare ale Europei. Implicarea de la început a celor trei instituții financiare internaționale va ajuta Nabucco să corespundă celor mai înalte standarde privind evaluarea riscurilor de mediu și sociale, precum și în ceea ce privește achizițiile. Evaluarea proiectului va include o analiză minuțioasă a aspectelor comerciale, sociale și a celor de mediu. Pachetul potențial de finanțare pentru investiție este de circa 4 miliarde EUR, din care 2 miliarde EUR de la BEI.

Cea mai eficientă cale de atingere a obiectivelor UE în materie de durabilitate, competitivitate și securitate a aprovizionării cu energie constă în promovarea investițiilor în eficiența energetică și în energia regenerabilă. Cu investiții care totalizează 7,3 miliarde EUR, cele două domenii au reprezentat aproape jumătate din totalul investițiilor energetice finanțate în 2010. Mai multe informații despre creditele BEI pentru eficiență energetică și energie regenerabilă puteți găsi în capitolul privind acțiunile împotriva schimbărilor climatice.

Investiții energetice în afara Uniunii Europene

În 2010, BEI a decis creșterea cu 50%, până la 4,5 miliarde EUR, a Facilității multianuale pentru energie durabilă și securitatea aprovizionării cu energie, pentru a finanța proiecte în țările vecine, țările ACP, Africa de Sud, Asia și America Latină. Până la sfârșitul anului, peste 100% din suma inițială de 3 miliarde EUR fusese deja acordată, aprobată sau alocată pentru evaluare. Majoritatea finanțărilor în cadrul acestei facilități multianuale a fost pentru investiții privind energia din surse regenerabile și eficiența energetică.

În plus, în afara facilității, dar în cadrul mandatului FEMIP pentru țările mediteraneene, un împrumut în valoare de 500 milioane EUR a fost acordat pentru MEDGAZ, contribuind substanțial la securitatea aprovizionării cu energie a UE. Împrumutul băncii este folosit pentru construirea unei conducte de gaz între Algeria și Spania, inclusiv un terminal pentru recepția gazului în partea spaniolă și o stație de comprimare la Beni Saf în Algeria.

Susținerea acțiunilor împotriva schimbărilor climatice

Instalarea offshore a
unei turbine eoliene,
Belgia

În 2010, împrumuturile pentru acțiunile împotriva schimbărilor climatice au atins 20,5 miliarde EUR, respectiv aproape 30% din toate împrumuturile acordate de BEI. Pentru BEI, acțiunile împotriva schimbărilor climatice – atenuarea, ca și adaptarea – reprezintă o prioritate majoră.

Activitățile de împrumut ale băncii în acest domeniu susțin în totalitate „creșterea economică durabilă”, obiectiv central al Strategiei Europa 2020. Acțiunile desfășurate de BEI împotriva schimbărilor climatice se axează atât pe investiții pentru emisii reduse de dioxid de carbon, care atenuează emisiile de gaze cu efect de seră, cât și pe proiecte privind rezistența la schimbările climatice prin care se îmbunătățește adaptarea la impactul exercitat de schimbările climatice. Sprijinirea atenuării impactului schimbărilor climatice și a adaptării la acestea are loc în cadrul politicilor sectoriale de împrumut ale BEI, în special cele care vizează energia, transporturile, apa, apele uzate, deșeurile solide, silvicultura și cercetarea, dezvoltarea și inovarea.

Principiul integrării acțiunilor împotriva schimbărilor climatice

Acțiunile împotriva schimbărilor climatice devin din ce în ce mai mult parte integrantă a activităților de împrumut ale BEI. În esență, integrarea înseamnă alinierea tuturor activităților de finanțare ale BEI la strategia băncii privind acțiunile împotriva schimbărilor climatice. Practic, aspectele privind schimbările climatice sunt încorporate treptat în toate operațiunile BEI și devin parte integrantă a proceselor interne.

Proiectele cu implicații privind schimbările climatice sunt evaluate de BEI pentru a se asigura că acestea încorporează și respectă cerințele europene și internaționale ale politicii privind schimbările climatice, utilizează cele mai bune tehnologii disponibile și prin urmare, susțin o creștere bazată pe emisii reduse de dioxid de carbon și care este rezistentă la schimbările climatice în faza de implementare și de exploatare a proiectelor. Banca și-a elaborat propria metodologie de măsurare a emisiilor de gaze cu efect de seră produse de proiectele pe care le finanțează și evaluează potențialul respectivelor proiecte de a genera credite de carbon.

Complexul geotermic Hellisheidi, Islanda

Integrarea înseamnă alinierea tuturor activităților de finanțare ale BEI la strategia băncii privind acțiunile împotriva schimbărilor climatice

Proiectele din sectoarele vulnerabile trec printr-un proces de selecție pentru a se asigura că în ciclul proiectului s-a ținut cont de factorii de risc climatic. De asemenea, banca a integrat considerentele legate de adaptarea la schimbările climatice în mai multe politici sectoriale privind împrumuturile și finanțează proiecte privind adaptarea la schimbările climatice, cu precădere în sectorul apei. Această abordare este în curs de extindere asupra întregului portofoliu al BEI. Banca poate, de asemenea, ajuta promotorii din sectorul public și privat să pregătească și să finanțeze proiecte privind atenuarea și adaptarea la schimbările climatice prin intermediul programelor de asistență tehnică. Astfel se încurajează cele mai bune practici, se furnizează orientări strategice și se asigură consolidarea în mod benefic a capacităților.

Parteneriate

BEI nu acționează însă de una singură. Problema este una globală, iar răspunsul trebuie să fie colaborarea la scară globală. BEI cooperează strâns cu alte instituții ale UE, cu guvernele statelor membre ale UE și ale țărilor partenere, precum și cu alte instituții de finanțare internaționale sau bilaterale. Banca acționează ca un catalizator și partener experimentat în susținerea investițiilor privind schimbările climatice în Europa și în afara acesteia. BEI cofinanțează proiecte privind emisiile reduse de dioxid de carbon și rezistența la schimbările climatice, alăturându-se companiilor din sectorul privat și sectorului public, și poate contribui la multiplicarea fondurilor disponibile.

Prin inițiativa ELENA (Facilitatea europeană de asistență pentru proiectele energetice locale), banca și Comisia Europeană ajută la pregătirea unor proiecte

te mari de investiții pentru energie durabilă la nivelul orașelor și regiunilor. Fondul Dasos pentru sectorul forestier, Fondul Marguerite și Fondul DIF pentru energii regenerabile sunt câteva exemple de fonduri constituite împreună cu alte instituții și cu sectorul privat pentru a furniza investiții în energie regenerabilă, eficiență energetică și silvicultură. Fondul mondial pentru eficiență energetică și energii regenerabile (GEEREF) are drept obiectiv investițiile în energie regenerabilă și eficiență energetică în țările în curs de dezvoltare și economiile în tranziție, prin intermediul fondurilor pentru infrastructură energetică durabilă. Acesta este consiliat de Grupul BEI și susținut de UE, Germania și Norvegia, precum și de investitori de pe piețele emergente. În plus, toate fondurile de carbon ale BEI au fost înființate în cooperare cu alte instituții de finanțare naționale sau internaționale. Acestea sunt doar câteva exemple de inițiative ale BEI privind acțiunile împotriva schimbărilor climatice, luate împreună cu partenerii săi europeni și internaționali.

Investiții în energie regenerabilă și eficiență

Investițiile în energia regenerabilă și eficiența energetică constituie obiectivul central al împrumuturilor acordate de BEI în sectorul energetic, contribuind la creșterea durabilității, competitivității și securității aprovizionării cu energie a Europei

Investițiile în energie regenerabilă și eficiența energetică reprezintă cea mai bună cale de a ajuta Uniunea Europeană să-și atingă obiectivele privind energia și clima până în 2020. Acestea constau în reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20% față de nivelurile din 1990, creșterea la 20% a ponderii energiei regenerabile în cadrul consumului final de energie și creșterea cu 20% a eficienței energetice.

Energia regenerabilă

Împrumuturile acordate de BEI pentru energia regenerabilă au crescut substanțial în ultimii ani, atingând 6,2 miliarde EUR în 2010. Ponderea împrumuturilor pentru energia regenerabilă în portofoliul BEI pentru energie a crescut de la mai puțin de 10% în 2006 la aproape 30% în 2009 și 34% în 2010. Majoritatea acestor împrumuturi este acordată pentru proiecte privind generarea de energie eoliană și solară.

Printre investițiile sprijinite de BEI în 2010 s-a aflat programul de investiții al Enel Green Power (EGP) din Italia, care are ca obiectiv central instalarea unei capacități noi de energie regenerabilă de 840 MW prin construirea de parcuri eoliene de dimensiuni mici și medii și de centrale fotovoltaice în 50 de amplasamente pe întreg teritoriul Italiei, dar cu precădere în sud. Costul total al programului de investiții pe trei ani al EGP va fi în jur de 1,26 miliarde EUR, din care aproape jumătate va fi suportat de BE.

Împrumuturile acordate de BEI pentru energia regenerabilă au crescut substanțial

Parcul eolian din Mougueiras, Portugalia

Investițiile în parcurile eoliene offshore din UE iau amploare rapid. În 2010, BEI a acordat un împrumut de 450 milioane EUR pentru construcția fazelor a doua și a treia ale parcului eolian offshore de la Thornton Bank, situat la circa 30 km în largul coastei belgiene, în Marea Nordului. Construcția se va realiza în perioada 2011 - 2013 și va fi pentru prima dată când se vor folosi turbine eoliene offshore de 6 MW. Cele 48 de turbine vor avea o capacitate combinată de 295 MW, determinând o capacitate totală a parcului eolian de până la 325 MW – suficientă pentru a furniza energie pentru 600 000 locuitori și pentru a elimina 450 000 tone de emisii de dioxid de carbon anual. Împrumutul BEI făcea parte dintr-un pachet de finanțare fără recurs de 1,3 miliarde EUR, la care au mai participat două agenții de creditare a exporturilor și șapte bănci comerciale. Revista Project Finance International a salutat pachetul de finanțare, numindu-l „Tranzacția anului pentru energii regenerabile”.

Eficiența energetică

Împrumuturile BEI pentru eficiență energetică s-au dublat, atingând 1,5 miliarde EUR în perioada 2008-

2009, și au continuat să crească până la 2,3 miliarde EUR în 2010. În general, aspectele privind eficiența energetică sunt integrate în toate proiectele evaluate de bancă.

În București, BEI a sprijinit în 2010 autoritățile locale cu un împrumut în valoare de 70 milioane EUR pentru finanțarea reabilitării energetice a blocurilor de locuințe din capitala României. Fondurile vor contribui la reducerea cu circa 50% a consumului energetic al clădirilor incluse în proiectul de reabilitare termică. La finalizarea programului, economia totală de energie se va ridica la circa 160 GWh pe an.

ELENA, o inițiativă comună a BEI și a Comisiei Europene, ajută autoritățile locale să pregătească proiecte privind eficiența energetică sau energia regenerabilă. Se are în vedere mobilizarea a peste 2 miliarde EUR în investiții în anii următori. Provincia Barcelona a început să realizeze lucrări pregătitoare pentru un program în valoare de 500 milioane EUR privind instalarea de panouri solare pe clădiri publice, îmbunătățirea eficienței energetice cu circa 280 GWh pe an și reducerea emisiilor de CO₂ cu echivalentul a 170 000 - 200 000 tone.

Centrala fotovoltaică Sunray de la Montalto di Castro

În Montalto di Castro, Italia, un împrumut în valoare de 98 milioane EUR a sprijinit construcția și exploatarea a două centrale fotovoltaice care folosesc un sistem de urmărire a soarelui pe parcursul zilei și care furnizează cu până la 25% mai multă energie decât sistemele fixe. Investițiile în energii regenerabile sunt finanțate prin obligațiuni emise de promotor printr-un vehicul investițional. BEI a fost implicată activ în structurarea tranzacției și, prin achiziția a jumătate din obligațiuni, este considerat un finanțator de bază. Tranzacția își demonstrează deja din plin efectul asupra investitorilor instituționali. Revista Project Finance International a salutat tranzacția, numind-o „Tranzacția de obligațiuni a anului.”

Centrala fotovoltaică Sunray din Montalto di Castro, Italia

Finanțarea investițiilor în carbon și stocarea dioxidului de carbon

Inițiativele de finanțare a investițiilor în carbon fac parte integrantă din răspunsul BEI la provocările schimbărilor climatice.

În 1997, țările industrializate au semnat Protocolul de la Kyoto prin care s-au obligat să-și reducă emisiile de gaze cu efect de seră (GES). Totuși, li se permite să-și mențină nivelurile emisiilor de GES prin finanțarea reducerii emisiilor de GES altundeva în lume. Astfel s-a ajuns la crearea piețelor de carbon, unde pot fi comercializate drepturile de emisie a GES, și la instituirea în 2005 de către UE a unui sistem european de comercializare a certificatelor de emisii. În 2008, UE s-a angajat ca până în 2020 să reducă emisiile de GES cu 20% față de nivelurile din 1990.

Rolul BEI privind finanțarea investițiilor în carbon

Banca a creat un set de instrumente bazate pe piață pentru a încuraja comercializarea dioxidului de carbon, în cooperare cu alte instituții de finanțare publice și private, la nivel național și internațional. Prin implicarea sa în sponsorizarea fondurilor de carbon, BEI promovează utilizarea capitalului atât din sectorul public, cât și din cel privat pentru a sprijini proiectele privind emisiile reduse de dioxid de carbon.

Fondurile de carbon cofinanțate de BEI se concentrează în principal pe zonele mai puțin dezvoltate ale piețelor de carbon. Aceste fonduri cumpără creditele de carbon generate prin investiții ecologice pentru a le vinde mai departe țărilor și companiilor care au nevoie de ele pentru a-și atinge obiectivele de reducere a emisiilor. În acest mod, fondurile le ajută să își respecte obligațiile privind emisiile de dioxid de carbon în cadrul UE și la nivel internațional, în special în temeiul sistemului european de comercializare a certificatelor de emisii și în conformitate cu acordurile internaționale. În plus, acestea sprijină economiile în tranziție și țările în curs de dezvoltare să obțină finanțare pentru investițiile de reducere a emisiilor de dioxid de carbon.

Centrala electrică cu turn solar Solucar, Spania

Având obiective și structuri individualizate, interese și participanți la nivel regional, fondurile de carbon cofinanțate de BEI au fost concepute pentru a crește capacitatea pieței și mai degrabă suplimentează decât îndepărtează participanții privați de pe piața carbonului. Inițiativele BEI privind fondurile de carbon anticipează, de asemenea, evoluțiile piețelor și promovează încrederea în cadrele de reglementare, în special pentru perioada de după 2012, când expiră Protocolul de la Kyoto. În acest fel, banca își aduce contribuția la sprijinirea proiectelor și piețelor care altfel nu s-ar fi dezvoltat.

Fondurile de carbon cofinanțate de BEI

Fondul multilateral pentru comercializarea emisiilor (FMCE) a fost creat de BEI și de BERD în scopul dezvoltării pieței de carbon din țările Europei Centrale și de Est și din Asia Centrală. Scopul este de a ajuta aceste țări să-și atingă obiectivele obligatorii și voluntare de reducere a emisiilor. Suma de 208,5 milioane EUR mobilizată prin FMCE servește în principal creditelor de carbon generate de proiecte, dar și programelor de investiții ecologice.

Programul comun BEI-KfW privind achiziția de carbon include o primă tranșă menită să vină în sprijinul întreprinderilor mici și mijlocii care trebuie să respecte sistemul european de comercializare a certificatelor de emisii. Cea de-a doua tranșă a programului sprijină proiectele situate în țările cele mai sărace și cel mai puțin dezvoltate. Programul II BEI-KfW privind carbonul vizează atât creditele de carbon Kyoto, cât și cele post-Kyoto. Bugetul total pentru ambele tranșe este de circa 190 milioane EUR.

Fondul de Carbon post-2012 este o inițiativă lansată de BEI și alte patru instituții publice de finanțare cu scopul de a mări încrederea în instituirea unui regim de reglementare după expirarea Protocolului de la Kyoto. Fondul are un buget de 125 milioane EUR și este primul de acest fel. Fondul și-a adus deja contribuția la elaborarea mai multor proiecte în Asia, Africa și America Latină prin achiziția de credite de carbon care urmează a fi generate prin utilizarea energiei eoliene, gestionarea mai bună a deșeurilor și prin tehnologii de creștere a eficienței energetice.

Creditele de carbon din Estonia și Lituania

Fondul multilateral pentru comercializarea creditelor de carbon BERD-BEI a convenit în 2010 să achiziționeze credite de carbon de la un grup de parcuri eoliene gestionat de OÜ Nelja Energia, o companie de energie regenerabilă deținută în totalitate de Fre-energy AS, un important investitor eston în surse regenerabile de energie din Europa de Est. În conformitate cu acordul de achiziție, Fondul multilateral pentru comercializarea creditelor de carbon va cumpăra creditele de carbon care vor proveni de la șase parcuri eoliene cu o capacitate combinată de 76 MW din Estonia și Lituania.

În cooperare cu Banca Mondială, BEI a înființat Fondul de Carbon pentru Europa (FCE), care vizează statele membre ale UE și sectorul privat european. Cu un capital de 50 milioane EUR, fondul achiziționează credite de carbon din proiecte eligibile în cadrul mecanismelor flexibile ale Protocolului de la Kyoto care sunt compatibile cu sistemul european de comercializare a certificatelor de emisii. În plus, FCE poate investi până la 20% din capitalul său în programe de investiții ecologice.

Primul fond de carbon din Africa francofonă și primul fond național înființat în asociere cu BEI – Fonds Capital Carbone Maroc – sprijină proiectele din cadrul mecanismului de dezvoltare nepoluantă (CDM) prin achiziția de credite de carbon în perioada 2008-2017. Fondul este în valoare de 300 milioane MAD (peste 26 milioane EUR).

NER300, va asigura sprijin financiar substanțial pentru cel puțin opt proiecte care implică tehnologii CSC și 34 de proiecte care implică tehnologii inovatoare privind sursele regenerabile de energie. Scopul este de a promova dezvoltarea economică bazată pe emisii reduse de dioxid de carbon în Europa, creând locuri de muncă „ecologice” și contribuind la realizarea obiectivelor ambițioase ale UE privind schimbările climatice.

Captarea și stocarea dioxidului de carbon

BEI cooperează strâns cu Comisia Europeană pentru a sprijini mecanismele pentru programele pilot privind proiectele de captare și stocare a dioxidului de carbon (CSC) din Europa și din afara Europei.

Anul 2010 a cunoscut începutul colaborării dintre BEI și Comisie pentru implementarea celui mai mare program din lume de investiții în proiecte pilot privind reducerea emisiilor de dioxid de carbon și energiile regenerabile. Inițiativa, cunoscută sub numele de

Prima cerere de propuneri, emisă în noiembrie, anunța începerea punerii în aplicare a inițiativei NER300, numită astfel deoarece va fi finanțată prin vânzarea a 300 milioane de certificate de emisii din rezerva pentru instalațiile nou-intrate (New Entrants Reserve - NER) din cadrul sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii. La prețurile curente ale pieței pentru certificatele de emisii, inițiativa are o valoare de circa 4,5 miliarde EUR, fiind cel mai mare program de felul acesta din lume. Programul va mobiliza investiții de peste 9 miliarde EUR în total.

Fondurile de carbon ale BEI promovează încrederea în cadrele de reglementare

Helios Bay în Noua Caledonie, Franța

Orașe durabile

Ecologizarea orașelor și transformarea lor în metropole durabile constituie un obiectiv central al acțiunilor împotriva schimbărilor climatice.

Podul Øresund, Danemarca - Suedia

În 2010, BEI a acordat împrumuturi în valoare de 14,7 miliarde EUR pentru ca orașele să devină mai durabile prin investiții în renovare urbană, transport urban și spitale.

JESSICA pentru orașe

Dezvoltarea urbană durabilă este obiectivul cheie al JESSICA (Sprijin european comun pentru investiții durabile în zonele urbane), inițiativă lansată de Comisia Europeană și Banca Europeană de Investiții, în colaborare cu Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei. Prin JESSICA, statelor membre li se oferă opțiunea de a utiliza o parte din finanțarea nerambursabilă acordată acestora din fondurile structurale pentru a face investiții rambursabile în proiecte care fac parte din planurile integrate de dezvoltare urbană durabilă. Aceste investiții, care pot lua forma participării la capital, a împrumuturilor și/sau a garanțiilor, finanțează

proiectele prin intermediul fondurilor de dezvoltare urbană și al fondurilor de participare.

Până la sfârșitul anului 2010, au fost semnate 15 fonduri de participare pentru o sumă totală de peste 1,5 miliarde EUR. Unul dintre acestea a fost un fond de participare înființat în Grecia: s-a încheiat un acord în valoare de 258 milioane EUR cu Ministerul Economiei, care, împreună cu BEI și autoritățile locale elene, va identifica proiectele urbane eligibile. În Scoția, un fond JESSICA va investi 50 milioane GBP în programe privind regenerarea activității economice, nodurile de transport și ecologizarea locuințelor. Lucrările de regenerare vizează reamenajarea terenurilor abandonate cu scopul de a crea spații pentru activități economice noi, zone cu tehnologie fără fir, „energie verde” pentru locuințele sociale și programe de transport mai eficiente. În 2010, Lituania a devenit prima țară în care fondurile JESSICA au fost plătite intermediarilor și alocate pentru proiecte specifice de renovare urbană.

Transportul nepoluant

Transportul public ecologic este vital pentru orașe durabile. Prin promovarea renunțării la transportul privat în favoarea transportului public și a descongestionării traficului, investițiile în transportul public nu numai că îmbunătățesc calitatea aerului și reduc poluarea fonică, dar permit și combaterea schimbărilor climatice prin creșterea eficienței energetice și prin limitarea emisiilor de gaze cu efect de seră. Împrumuturile BEI pentru proiectele din sectorul transportului public din Uniunea Europeană au atins 8,5 miliarde EUR în 2010.

Transportul public ecologic este vital pentru orașe durabile

În Stockholm, capacitatea trenurilor suburbane se va dubla începând din 2017, prin construirea unei linii ferate subterane, finanțate parțial de BEI. Banca pune la dispoziție 600 milioane EUR pentru proiectul Citybanan, un tunel pentru trenuri suburbane sub centrul orașului Stockholm. Proiectul constă dintr-un tunel de 6 km pe sub centrul istoric al capitalei, două gări subterane noi și un pod feroviar. Proiectul va descongiona actuala cale ferată care trece prin oraș, permițând extinderea traficului feroviar regional și național. Transportul public va deveni mai atractiv, încurajând navetiștii să renunțe la transportul rutier și aducând beneficii substanțiale mediului. Citybanan este, de asemenea, un proiect prioritar de rețea transeuropeană de transport (TEN-T) și face parte din programul „triunghiului nordic” de modernizare a infrastructurii rutiere, feroviare și maritime din Finlanda și Suedia.

Investițiile finanțate de BEI în transportul urban și cel feroviar nu se limitează la statele membre ale UE. În Vietnam, de exemplu, banca a acordat două împrumuturi care totalizează 223 milioane EUR pentru susținerea proiectelor liniilor de metrou din Hanoi și Ho Chi Minh. Sistemul de transport public din cele două orașe contribuie la reducerea poluării și a consumului de carburant prin faptul că asigură un serviciu de

transport feroviar fiabil, rapid și ecologic pe rute care anterior erau deservite numai de mijloace de transport rutier. Pentru mulți, mobilitatea se va îmbunătăți odată cu descongestionarea traficului. Până în prezent, BEI a finanțat circa 80 de proiecte de metrou în Uniunea Europeană și 10 în afara UE.

Deșeurile ca oportunitate

Generarea de deșeuri municipale solide se ridică în medie la 525 kg pe persoană pe an în UE-27. Pe de o parte, gestionarea inadecvată a acestor deșeuri are un impact nefavorabil direct asupra calității vieții, sănătății publice, mediului și schimbărilor climatice. Pe de altă parte, deșeurile reprezintă o pierdere de resurse potențial valoroase sub formă de materiale și energie, a căror reutilizare, reciclare și recuperare poate aduce beneficii nete semnificative. Prin urmare, gestionarea deșeurilor solide nu este numai o provocare în ceea ce privește mediul și sănătatea, dar și o oportunitate economică „verde”. Împrumuturile acordate de bancă sprijină evitarea și reutilizarea deșeurilor, precum și investițiile în instalațiile pentru tratarea deșeurilor reziduale rămase în urma reciclării în amonte, de exemplu instalațiile de incinerare cu recuperarea energiei și instalațiile de tratare mecanică/biologică, precum și instalațiile pentru tratarea fluxurilor de deșeuri colectate separat. În 2010, BEI a acordat împrumuturi totalizând 89 milioane EUR pentru proiecte de acest tip.

Vehicule electrice Renault, Franța

Fondul GINKGO, Luxemburg

Autoritățile locale caută surse alternative de finanțare pentru a acoperi costurile ridicate necesare pentru curățarea zonelor poluate. În 2010, BEI a investit 15,6 milioane EUR în GINKGO, un fond de capital privat cu sediul în Luxemburg care achiziționează terenuri abandonate în Franța și Belgia, le curăță și le vinde sau mai întâi le reamenajează construind locuințe, birouri și clădiri comerciale eficiente din punct de vedere energetic.

În Lahti, Finlanda, BEI a acordat companiei de energie a orașului, Lahti Energy, împrumuturi în valoare de 75 milioane EUR, pentru construirea celei mai moderne instalații din lume pentru convertirea deșeurilor în energie termică și electrică. Lahti Energy este un centru internațional de excelență în tehnologia de cogenerare, care permite utilizarea eficientă a energiei termice prin pomparea acesteia în rețelele de termoficare. Utilizând deșeurile provenite de la întreprinderi și de la gospodăriile din Lahti și Helsinki pe post de carburant, noua instalație va prelucra 250 000 t anual, generând 90 MW de energie termică și 50 MW de energie electrică. Volumul de energie produs este considerabil mai mare decât în instalațiile existente, datorită unui proces nou de gazeificare și incinerare la temperaturi ridicate și presiune înaltă a aburului.

Sănătatea în orașe

În 2010, BEI a acordat împrumuturi în valoare totală de 2,7 miliarde EUR unui număr de 14 spitale urbane din UE. Finanțările BEI pentru spitale îmbunătățesc mediul social și urban și contribuie la promovarea comunităților durabile. Împrumuturile băncii îi ajută pe beneficiarii acestora să ofere asistență medicală de cea mai înaltă calitate prin proiecte care contribuie la economia locală și la renovarea urbană. Aceste spitale dispun adesea de centre de cercetare asociate universităților.

BEI a împrumutat 325 milioane EUR Universității din Leuven și spitalului universitar al acesteia pentru construirea și finalizarea campusului de științe medicale Gasthuisberg, un centru medical și universitar de prima clasă care asigură asistență medicală pentru afecțiuni acute, cursuri și cercetare într-un singur amplasament în Leuven.

Adaptarea la schimbările climatice

Fiind până în prezent cea mai mare sursă de finanțare a împrumuturilor în sectorul apei la nivel global, BEI a identificat gestionarea integrată a resurselor de apă și adaptarea la schimbările climatice ca obiective cheie pentru viitoarele operațiuni de creditare.

Frecvența crescută a fenomenelor climatice extreme are un impact grav asupra disponibilității și calității resurselor de apă dulce, provocând dezastre naturale legate de apă, inclusiv secete și inundații. Adaptarea anticipativă și precaută la consecințele schimbărilor climatice este mai eficientă și mai puțin costisitoare decât adaptarea forțată, de urgență, în ultimul moment. Prin urmare, proiectele pe care le finanțează banca în sectorul apei vizează conservarea resurselor de apă dulce, gestionarea durabilă a apei, protecția zonelor marine și costiere, precum și alte măsuri de adaptare.

În 2010, BEI a aderat la Alianța mondială privind apa și acțiunile de adaptare la schimbările climatice (Global Water and Adaptation Action Alliance), o rețea de instituții financiare, utilități, asociații, institute de cercetare și ONG-uri.

La nivel mondial

Majoritatea proiectelor actuale de adaptare finanțate de BEI sunt situate în Uniunea Europeană. În 2010, banca a acordat un împrumut de 20 milioane EUR pentru extinderea sistemelor de canalizare și de drenaj care deservește aglomerarea urbană Limassol din Cipru, acțiune care cuprindea și construirea de colectoare pentru apele pluviale.

În Rusia, împreună cu Banca Nordică de Investiții (NIB), BERD și Societatea Financiară Internațională (SFI), BEI a finanțat bariera împotriva inundațiilor de la Sankt Petersburg. Având o lungime de 25 km, bariera de la gura râului Neva protejează orașul Sankt Petersburg și pe cele cinci milioane de locuitori ai ora-

Integrarea strategiilor privind apa și canalizarea crește rezistența la schimbările climatice

Stația de epurare a apei Sud-Vest, Sankt Petersburg, Rusia

șului. Bariera mobilă ajută la îndepărtarea pericolului inundațiilor de proporții care au devastat orașul încă de la înființare, dar mai ales în ultimele decenii. Realizată cu costuri de peste 500 milioane EUR, bariera este una din cele mai mari structuri din lume de protecție împotriva inundațiilor. BEI oferă, de asemenea, consultanță asupra aspectelor tehnice, operaționale și de mediu ale proiectului.

În strânsă cooperare cu Comisia Europeană și alte instituții de finanțare, BEI finanțează, de asemenea, proiecte de adaptare la schimbările climatice derulate în economiile emergente și în curs de dezvoltare din întreaga lume. În 2010, BEI a colaborat cu UN-HABITAT la pregătirea unui proiect regional pentru țările din zona lacului Victoria – Burundi, Kenya, Rwanda, Tanzania și Uganda. Integrarea strategiilor privind apa și canalizarea ar trebui să contribuie la creșterea rezistenței la schimbările climatice din această regiune sensibilă și să păstreze funcția importantă a lacului, ca habitat și ca resursă de apă pentru viitor. Banca finanțează deja lucrări privind apa și canalizarea în capitala Ugandei, Kampala, fiind planificate și alte împrumuturi pentru proiecte de adaptare la schimbările climatice din Mwanza, în Tanzania, și Kisumu, în Kenya.

Parteneriate la nivel mondial

Moma Titanium,
Mozambique

- ↳ Țări candidate și potențial candidate
- ↳ Țări mediteraneene
- ↳ Țări partenere din est
- ↳ Țări din Africa, zona Caraibelor, Pacific, TTPM și Africa de Sud
- ↳ America Latină și Asia
- ↳ Țări din Asia Centrală

Parc eolian, Maroc

Prin împrumuturile în valoare de aproape 9 miliarde EUR acordate în afara Uniunii Europene, BEI oferă sprijin financiar semnificativ pentru proiectele din țările partenere ale UE.

Majoritatea operațiunilor de finanțare ale băncii în afara Uniunii Europene se desfășoară în baza unei garanții din bugetul UE, stabilită prin așa-numitele mandate externe pentru activitățile BEI din diferite regiuni ale lumii. BEI cooperează strâns cu instituțiile UE, cu guvernele statelor membre ale UE și ale țărilor partenere, precum și cu alte instituții de finanțare internaționale sau bilaterale, stabilind relații de lungă durată cu întreprinderi din întreaga lume.

În 2010, BEI a reușit să mențină un nivel ridicat al creditelor la nivelul tuturor regiunilor, renunțând treptat la măsurile suplimentare luate în contextul crizei economice și financiare. Banca rămâne cel mai mare finanțator internațional din țările candidate și potențial

candidate la aderarea la Uniunea Europeană. Creditele au atins din nou un nivel record de 2,6 miliarde EUR în țările mediteraneene și aproape s-au triplat în țările partenere din est, atingând 631 milioane EUR. Împrumuturile către țările din Africa, zona Caraibelor și Pacific (ACP) s-au revigorat de curând grație unui mandat reînnoit, susținut de garanția statelor membre. Acțiunile împotriva schimbărilor climatice au cunoscut o creștere cu 50% în cadrul Facilității pentru energie durabilă și securitatea aprovizionării cu energie, care susține proiectele din țările vecine ale UE, țările ACP și Africa de Sud, precum și Asia și America Latină.

Definirea activităților externe viitoare ale BEI

La începutul anului 2010 a fost prezentat raportul întocmit la finalizarea evaluării intermediare a activităților băncii în afara Uniunii Europene, evaluare condusă de un „Comitet al înțelepților”, prezidat de Michel Camdessus, fost director general al FMI.

Raportul a stat la baza următoarei propuneri a Comisiei Europene, care include un plan de activare a unui mandat opțional de 2 miliarde EUR privind combaterea schimbărilor climatice. În plus, Comisia a propus ca actualul sistem al obiectivelor regionale pentru operațiunile din cadrul garanției UE să fie înlocuit cu obiective orizontale și să se pună accent mai mare pe aspectele de dezvoltare ale finanțării BEI. Comisia a mai propus să fie activat mandatul extern al BEI pentru Libia, Irak și Cambodgia. Propunerile au declanșat dezbateri în cadrul Parlamentului European și al Consiliului pe tot parcursul anului 2010. O decizie finală urmează a se lua în 2011.

Separat de evaluarea intermediară a mandatelor externe, a fost supus evaluării și Acordul de la Cotonou, care a furnizat cadrul necesar pentru operațiunile băncii în țările ACP. Banca este un partener de dezvoltare în regiunea ACP de peste patru decenii, acordând circa 12,5 miliarde EUR în sprijinul a peste 1 000 de proiecte în 70 de țări. Mandatul reînnoit permite BEI să-și extindă activitățile în Africa Subsahariană, dar, în același timp, recunoaște pentru prima oară schimbările climatice ca o problemă cheie pentru parteneriatul UE-ACP.

Deși banca urmărește obiective specifice în fiecare regiune din lume, multe țări cu care cooperează BEI în afara granițelor UE se confruntă cu provocări similare în ceea ce privește nevoile de infrastructură, punerea bazelor unei creșteri durabile și combaterea schimbărilor climatice.

Țările candidate și potențial candidate

BEI acordă împrumuturi și garanții în țările candidate la aderarea la Uniunea Europeană (Croatia, Turcia, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei – FYROM, Muntenegru și Islanda), precum și în țările potențial candidate [Albania, Bosnia și Herțegovina, Serbia și Kosovo în conformitate cu Rezoluția nr. 1244 (1999) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite]. Baza activităților băncii este mandatul de împrumuturi externe, acordat de Uniunea Europeană, și propria Facilitate de preaderare a băncii.

Valoarea totală a creditelor BEI în Balcanii de Vest a atins 1,4 miliarde EUR în 2010. BEI este cel mai mare finanțator internațional din regiune. Valoarea totală a creditelor începând din 2001, când banca a redevenit activă în zonă, se ridică la 7,3 miliarde EUR. Serbia a fost cel mai mare beneficiar al finanțărilor BEI din Balcanii de Vest, cu 690 milioane EUR. O mare parte din fonduri a fost utilizată pentru finalizarea rețelelor transeuropene. Anul 2010 a fost anul deschiderii primului birou regional al BEI la Belgrad, inaugurat în luna noiembrie.

**BEI este cel mai mare finanțator
internațional din Balcanii de Vest**

Țări candidate și țări potențial candidate

Finanțare acordată în 2010 (milioane EUR)	Suma	din care capital de risc
Turcia	1 935	30
Serbia	690	
Croatia	511	
Bosnia și Herțegovina	72	
Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei	52	
Albania	51	
Muntenegru	49	
Total	3 360	30

Țări mediteraneene

Finanțare acordată în 2010 (milioane EUR)	Suma	din care capital de risc
Egipt	906	
Algeria	500	
Tunisia	498	
Maroc	420	
Siria	185	10
Regional	31	7
Liban	7	
Gaza-Cisiordania	5	5
Total	2 552	22

În 2010, creditele noi ale BEI în Turcia au totalizat 1,9 miliarde EUR. Activitatea a fost guvernată în principal de nevoia de a contracara criza economică și financiară mondială și de a sprijini creșterea inteligentă și durabilă. De la izbucnirea crizei, BEI a sprijinit economia turcă în special prin întărirea sectorului IMM-urilor din țară, pentru care în 2010 s-au alocat 910 milioane EUR sub formă de împrumuturi către băncile intermediare.

Susținerea dezvoltării economice în bazinul mediteranean

BEI a crescut substanțial sprijinul pentru țările partenere mediteraneene din regiune prin FEMIP, Facilitatea euro-mediteraneeană de investiții și parteneriat, vehiculul financiar al băncii în regiune. Prin creșterea volumului de activitate până la un nivel record, de 2,6 miliarde EUR în 2010, FEMIP a confirmat pentru partenerii săi capacitatea de a-i sprijini în modernizarea politicilor lor publice în fața crizei economice globale, consolidându-și poziția de lider al investițiilor pentru dezvoltare în bazinul mediteranean. Alte sectoare prioritare includ transporturile și apa, industria și operațiunile fondurilor de capital privat, precum și sectorul capitalului uman.

De la crearea sa în octombrie 2002, FEMIP a furnizat peste 12,7 miliarde EUR pentru a sprijini moderniza-

rea țărilor partenere mediteraneene și a contribuit la crearea și păstrarea locurilor de muncă din regiune. Sprijinul pentru sectorul privat a continuat să fie semnificativ, reprezentând 55% din totalul proiectelor semnate. Pe lângă creșterea împrumuturilor, activitatea FEMIP a generat o însemnată valoare adăugată, în special prin încheierea de acorduri de finanțare complexe, precum parteneriatele public-private, finanțarea de proiecte sau operațiunile cu un profil de risc mai ridicat decât cel acceptat în mod normal de bancă. În 2010, circa 74% din operațiunile din regiune (totalizând aproape 1,9 miliarde EUR) au fost cofinanțate cu instituții partenere, creându-se astfel sinergii importante. Operațiunile de asistență tehnică s-au ridicat la 14,2 milioane EUR în 2010.

Portul Tanger, Maroc

Rusia și vecinii din est

Finanțare acordată în 2010 (milioane EUR)	Suma
Federația Rusă	250
Moldova	185
Georgia	175
Ucraina	16
Armenia	5
Total	631

Construirea colectorului principal, Sankt Petersburg, Rusia

Partenerii estici

Împrumuturile BEI în țările partenere din est au atins 631 milioane EUR în 2010, o creștere de aproape trei ori comparativ cu 2009. În strânsă cooperare cu BERD, banca finanțează proiecte în aceste țări în cadrul unui mandat de 3,7 miliarde EUR sub formă de împrumuturi în perioada 2007-2013. Pe lângă mandatul UE, BEI a înființat propria Facilitate pentru partenerii estici în valoare de 1,5 miliarde EUR pentru împrumuturi și garanții pe propriul risc, în scopul efectuării de investiții ale UE în țările respective. Jumătate din împrumuturile acordate în 2010 a fost direcționată în sectorul energetic, în timp ce alte domenii vizate au inclus proiecte privind apa și transporturile, agroindustria și liniile de credit pentru IMM-uri. În decembrie 2010, banca a lansat o facilitate de asistență tehnică, Fondul fiduciar de asistență tehnică pentru Parteneriatul estic (EPTATF), care urmărește creșterea impactului operațiunilor și accelerarea punerii în aplicare cu succes a proiectelor în regiune.

Asia Centrală

Dintre țările din Asia Centrală eligibile pentru finanțare BEI (Kazahstan, Kârgâzstan, Tadjikistan, Turkmenistan și Uzbekistan), Kazahstan a fost cea de-a doua țară care a semnat un acord cadru în 2010, după Republica Tadjikistan în 2009. În prezent sunt evaluate trei proiecte în valoare totală de 328 milioane EUR în sectorul apei, energiei și al acțiunilor împotriva schimbărilor climatice. Banca și Kârgâzstan urmează să semneze un acord cadru la începutul anului 2011, continuând totodată eforturile în vederea încheierii de acorduri cadru cu Turkmenistan și Uzbekistan.

Moma Titanium, Mozambic

BEI este un partener de dezvoltare în regiunea ACP de peste patru decenii

Țările ACP și Africa de Sud

În țările din Africa, Caraibe și Pacific, BEI susține de regulă inițiative care încurajează dezvoltarea sectorului privat, precum investițiile în IMM-uri, dar pune accent și pe infrastructura productivă la scară mare, incluzând proiecte privind energia regenerabilă, inițiative privind eficiența energetică și alte proiecte sensibile la aspecte privind schimbările climatice. În plină criză economică și financiară, BEI încearcă să asigure investiții fiabile de care să beneficieze cei mai săraci și care să susțină dezvoltarea durabilă.

Finanțarea operațiunilor BEI este asigurată din bugetele statelor membre ale UE prin Facilitatea pentru investiții, alături de împrumuturi din resursele băncii pe propriul său risc. Împrumuturile acordate în cadrul Facilității pentru investiții au atins 374 milioane EUR în 2010. Încă 598 milioane EUR s-au alocat pentru proiecte ACP din resursele proprii ale băncii în 2010. În cadrul unui mandat separat, banca a acordat împrumuturi în valoare de 50 milioane EUR pentru proiecte din Republica Africa de Sud.

State din Africa, zona Caraibelor, Pacific, țările și teritoriile de peste mări (TTPM) și Africa de Sud

Finanțare acordată în 2010 (milioane EUR)	Suma	din care capital de risc
Africa	738	182
de Vest	279	82
de Est	260	40
Australă și Oceanul Indian	145	5
Multiregional	45	45
Centrală și Ecuatorială	10	10
Caraibe	48	7
Pacific	9	9
Regional ACP	162	162
TTPM	15	15
Total ACP-TTPM	972	374
Africa de Sud	50	

America Latină și Asia

Finanțare acordată în 2010 (milioane EUR)	Suma	
America Latină	499	
Brazilia	420	
Mexic	79	
Asia	723	
China	500	
Vietnam	223	
Total	1 222	

Cooperarea economică cu Asia și America Latină

În 2010, BEI a acordat împrumuturi de 1,2 miliarde EUR în America Latină și Asia (ALA). Investițiile din Asia au reprezentat circa 723 milioane EUR, în timp ce împrumuturile acordate în America Latină s-au ridicat la 499 milioane EUR. În cadrul mandatului actual, BEI poate acorda împrumuturi de până la 3,8 miliarde

EUR în America Latină și Asia în perioada 2007-2013. Împrumuturile băncii în țările ALA fac parte din strategia UE de cooperare economică cu aceste regiuni. Strategia UE are în centru sprijinirea prezenței UE prin investiții străine directe și transfer de tehnologie și know-how, dar și proiecte de protecție a mediului, în special proiecte privind acțiunile împotriva schimbărilor climatice, precum și proiecte care contribuie la securitatea energetică.

Metroul din Hanoi, Vietnam

Nou împrumut-cadru privind acțiunile împotriva schimbărilor climatice din China

Un nou împrumut-cadru în valoare de 500 milioane EUR privind acțiunile împotriva schimbărilor climatice a fost acordat pentru China în decembrie 2010 în urma succesului înregistrat de primul împrumut acordat în 2007, BEI continuând să asiste această țară la combaterea schimbărilor climatice. Primul împrumut, în valoare de 500 milioane EUR, a contribuit la realizarea mai multor proiecte, inclusiv programe de împădurire, parcuri eoliene, programe pentru hidrocentrale mici și investiții privind eficiența energetică și reducerea poluării în sectoarele industriale. Această operațiune este unul din cele mai eficiente împrumuturi acordate de BEI pentru emisiile de gaze cu efect de seră și va genera economii estimate la 2 milioane tone de CO₂ în fiecare an, odată cu punerea în funcțiune a tuturor subproiectelor.

Acțiuni comune cu Comisia Europeană și alte instituții de finanțare internaționale

Zilele porților deschise,
ediția a 8-a a Săptămânii
Europene a Regiunilor
și Orașelor

În calitate de instituție financiară a Uniunii Europene, Grupul BEI, alături de bugetul UE, este una din cele două surse de finanțare pentru investițiile care susțin politicile UE.

În cazul acestor investiții productive pe termen lung, ambele tipuri de finanțare – nerambursabilă și prin împrumuturi – au caracteristici și merite specifice. Inițiativele comune elaborate de Grupul BEI și de Comisie în actualul cadru financiar (2007-2013) au demonstrat modul în care se pot combina ambele instrumente pentru a se obține o eficiență mai mare a fondurilor. Politica regională a Uniunii Europene este un domeniu care constituie un exemplu în acest sens, la fel ca și inovarea și transporturile.

Politica regională

Obiectivul politicii regionale a UE este de a aborda disparitățile dintre regiunile dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate în plan economic și de a utiliza cât mai eficient resursele disponibile. Politica regională pune accentul pe necesitatea coordonării instrumentelor financiare disponibile la nivelul Uniunii Europene, național și regional, în scopul promovării integrării regionale. În acest context, Grupul BEI joacă un rol important, după cum o demonstrează noile inițiative elaborate în comun cu Comisia Europeană și cu statele membre sau regiunile.

Actuala perioadă de programare 2007-2013 pentru politica de „coeziune” a UE a oferit BEI și FEI un rol mai important decât cel avut anterior de acestea în ceea ce privește planificarea și programarea, incluzând asistența tehnică pentru pregătirea proiectelor, evaluarea proiectelor, ingineria financiară și monitorizarea. Mai multe inițiative comune legate direct de politica de coeziune, precum JASPERS, JESSICA, JEREMIE și JASMINE, dar și instrumente cu împărțirea riscurilor, precum FFIR și Instrumentul de garantare a creditelor pentru proiectele TEN-T (LGTT), care vizează obiective UE complementare, au contribuit la consolidarea parteneriatului cu Comisia.

Cei patru J

JASPERS, JESSICA, JEREMIE și JASMINE, cei patru J, sunt rezultatul acestui parteneriat puternic. Acestea sunt toate inițiative comune, care combină finanțarea și resursele umane ale Grupului BEI și ale Comisiei Europene.

JASPERS este inițiativa „Asistență comună pentru susținerea proiectelor în regiunile europene”, gestionată de BEI și cofinanțată de Comisie, BERD și KfW. Aceasta se concentrează pe ajutorul oferit țărilor care beneficiază de finanțare nerambursabilă din fonduri structurale pentru formularea de propuneri fiabile privind infrastructura și acordarea de asistență tehnică.

Transport public, Hamburg, Germania

JESSICA este inițiativa „Sprijin european comun pentru investiții durabile în zone urbane”, care a fost înființată în comun de către BEI, Comisie și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei. Aceasta folosește mecanisme de inginerie financiară pentru a sprijini investițiile în dezvoltarea urbană durabilă, utilizând resurse din fondurile structurale pentru finanțări rambursabile și reciclabile pentru investiții generatoare de venituri.

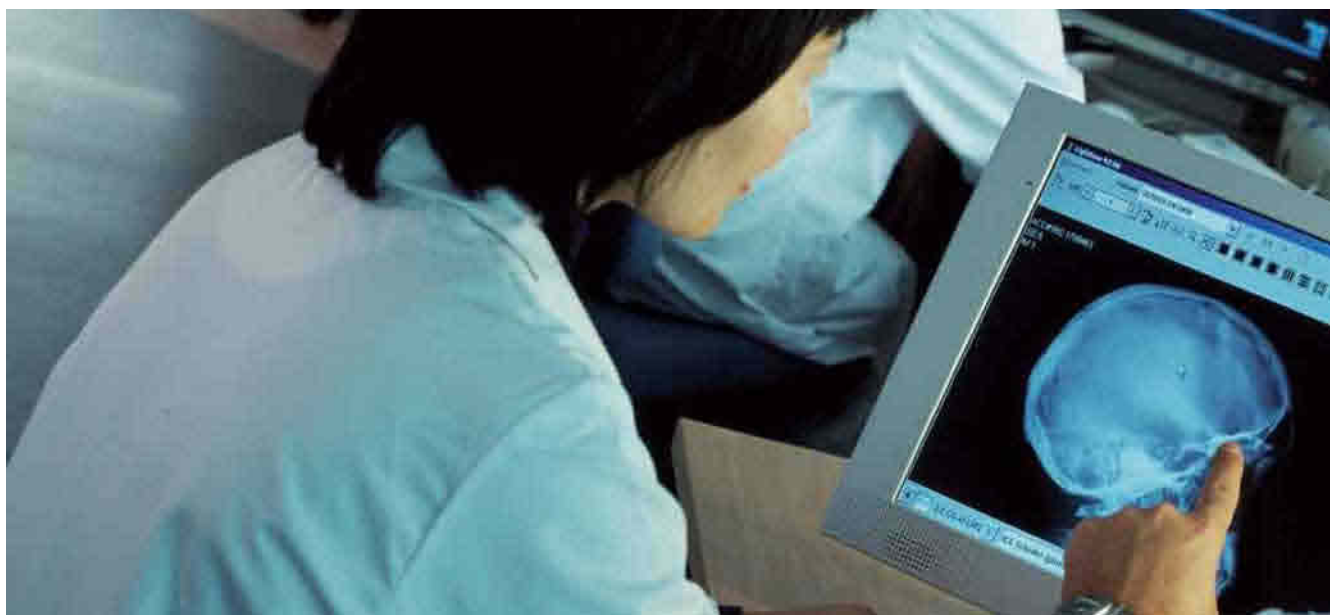
JEREMIE este inițiativa „Resurse europene comune pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii”. Fondul European de Investiții și Comisia conlucrează pentru a oferi autorităților naționale și regionale opțiunea de a utiliza resurse din fondurile structurale în scopul promovării accesului IMM-urilor la finanțare și la produse de inginerie financiară în regiuni.

JASMINE este inițiativa „Acțiunea comună de sprijinire a instituțiilor de microfinanțare din Europa”, având ca obiectiv dezvoltarea microcreditului. FEI a fost mandatat să gestioneze o parte a inițiativei prin acordarea de sprijin financiar instituțiilor de microfinanțare din resurse BEI, precum și asistență tehnică din resursele Comisiei.

Împărțirea riscurilor pentru inovare

Pentru a putea finanța investiții cu risc mai mare, dar și cu profit mai mare, în cercetare, dezvoltare și inovare, BEI și Comisia au înființat Facilitatea de finanțare cu împărțirea riscurilor. Cu 1 miliard EUR din rezervele băncii și încă 1 miliard EUR prin cel de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare inițiat de Comisie, această facilitate dispune de o rezervă de capital de 2 miliarde EUR care permite băncii să acorde împrumuturi totalizând până la circa 10 miliarde EUR pentru investiții având o valoare cel puțin dublă în domenii de vârf de cercetare, dezvoltare și inovare în perioada 2006-2013. O evaluare intermediară efectuată în 2010 de experți independenți a tras concluzii pozitive și a recomandat lărgirea sferei de aplicare și intensificarea utilizării instrumentelor de tip FFIR.

Inițiativele comune elaborate de BEI și de Comisie determină o eficiență mai mare a fondurilor

CDI pentru dezvoltarea de software și tehnologie imagistică în domeniul asistenței medicale, Belgia

Împărțirea riscurilor pentru investițiile din sectorul transporturilor

LGTT – Instrumentul de garantare a creditelor pentru proiectele privind rețelele transeuropene de transport – a fost înființat de BEI și de Comisie cu scopul de a face față riscului privind volumul traficului la care sunt expuși investitorii privați implicați în proiecte de acest tip. Finanțat în părți egale de cele două instituții, acest instrument de risc acoperă riscurile privind veniturile obținute din trafic în primele faze critice de exploatare a proiectului, întrucât fluxurile de trafic au nevoie adesea de timp pentru a atinge un nivel la care să fie generat un venit suficient. În 2010 s-a acordat prima garanție LGTT în valoare de 70 milioane EUR pentru un proiect PPP de renovare și modernizare a autostrăzii C-25 din nordul Cataloniei, pentru care BEI a acordat un credit de 200 milioane EUR.

Alte activități speciale în UE

ELENA înseamnă „Asistență europeană pentru proiectele energetice locale”, o inițiativă comună de asistență tehnică lansată de BEI și de Comisie. Fondurile ELE-

NA pot fi utilizate pentru structurarea de programe, planuri de afaceri și activități de audit în domeniul energetic, la elaborarea procedurilor și contractelor de licitație și pentru plata unităților de implementare a proiectelor. Pe scurt, tot ceea ce este necesar pentru ca proiectele energetice durabile pentru orașe și regiuni să fie pregătite pentru finanțare BEI.

Programele de investiții pot implica îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor sau a iluminatului stradal, integrarea surselor regenerabile de energie în clădiri sau renovarea ori instalarea de sisteme de termoficare care utilizează cogenerarea sau sursele regenerabile de energie. Se au în vedere, de asemenea, programe privind transportul urban, precum introducerea de autobuze eficiente din punct de vedere energetic și vehicule care utilizează carburanți alternativi.

NER300 a fost lansat de Comisia Europeană în 2010. Acesta este cel mai mare program din lume de finanțare nerambursabilă pentru sprijinirea proiectelor pilot privind captarea și stocarea dioxidului de carbon (CSC) și tehnologiile inovatoare din domeniul energiei regenerabile. Banca Europeană de Investiții va sprijini punerea sa în aplicare prin evaluarea proiectelor și organizarea vânzării de certificate de emisii, în vederea acoperirii finanțărilor nerambursabile. Aceste certificate de emisii au dat numele inițiativei: NER (new entrants reserve – rezerva pentru instalațiile nou-intrate din cadrul sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii).

Combinarea resurselor în afara UE

În afara Uniunii Europene, BEI cooperează strâns cu instituțiile UE, cu guvernele țărilor UE și ale țărilor partenere, precum și cu alte instituții de finanțare internaționale sau bilaterale. Numai în țările vecine și țările partenere ale UE, cofinanțarea s-a ridicat la 73% din volumul total acordat în 2010. În regiunea ACP, BEI are o experiență îndelungată în combinarea împrumuturilor și finanțărilor nerambursabile comunitare.

O instituție responsabilă

Responsabilitatea corporativă constituie un element central al misiunii BEI de sprijinire a investițiilor fiabile care promovează obiectivele politicilor Uniunii Europene.

Banca și-a asumat un angajament ferm privind integrarea aspectelor de mediu și sociale în activitățile sale economice, asigurarea unui nivel adecvat al guvernancei, transparenței și responsabilității pentru sine și partenerii săi, asigurarea caracterului etic și durabil al investițiilor pe care le finanțează, stabilirea de relații reciproc avantajoase între bancă și comunitățile gazdă și minimizarea propriei amprente ecologice. BEI măsoară și raportează cu privire la practicile sale de responsabilitate corporativă începând din 2005, responsabilitatea corporativă fiind complet integrată în strategia sa de afaceri.

BEI este foarte conștientă de propria amprentă ecologică

Toate proiectele finanțate de BEI respectă principiile și standardele europene de mediu. În plus, o parte semnificativă din împrumuturile acordate de bancă este pentru investițiile care vizează în mod specific protejarea și îmbunătățirea mediului natural și a mediului construit și care susțin bunăstarea socială. Astfel de investiții pentru mediu includ acțiuni împotriva schimbărilor climatice, protejarea naturii și a biodiversității, sănătatea, precum și utilizarea rațională a resurselor naturale și gestionarea deșeurilor.

În 2010, BEI a finalizat un studiu pilot privind amprenta de carbon a proiectelor pe care le finanțează. Un eșantion de 73 de proiecte din sectorul energetic, al transporturilor și al industriei, precum și câteva proiecte din sectorul apei au cunoscut reduceri substanțiale ale emisiilor de dioxid de carbon. Acesta este re-

zultatul direct al finanțării de către bancă a celor mai bune tehnologii disponibile, maximizând potențialul măsurilor de eficientizare energetică și promovând modalități de transport mai durabile.

BEI susține dezvoltarea socială acordând împrumuturi pentru proiecte din domeniul sănătății și al educației. Unele din inițiativele sale de microfinanțare vin special în întâmpinarea nevoilor categoriilor sociale defavorizate. Finanțările BEI se limitează strict la proiectele care respectă drepturile omului și care corespund standardelor sociale ale BEI, bazate pe principiile din Carta drepturilor fundamentale și pe bunele practici internaționale. În 2010, banca chiar a contribuit la definirea celor mai bune practici prin organizarea unei serii de seminarii pe tema raporturilor dintre afaceri și drepturile omului, în scopul facilitării unui dialog pe această temă între mediul de afaceri, societatea civilă și organizațiile interguvernamentale.

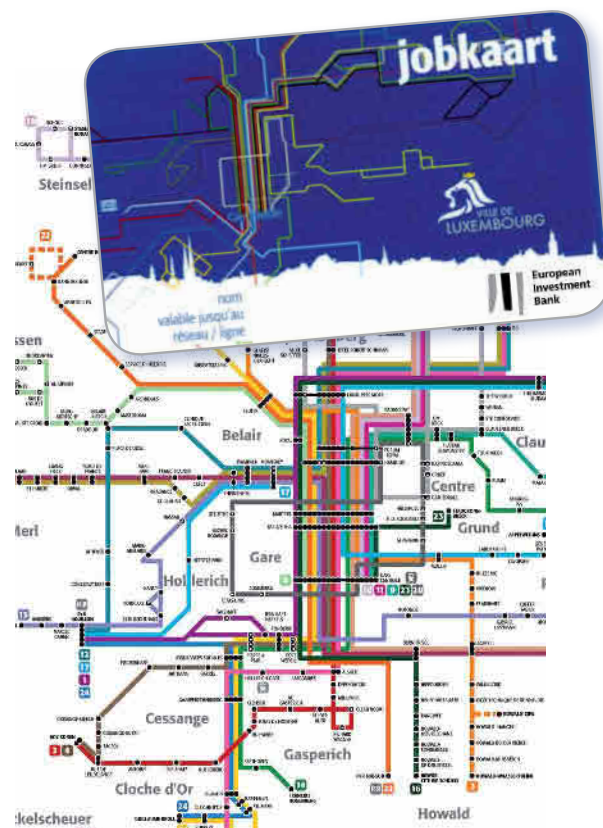
Vizita președintelui BEI la Ouagadougou, Burkina Faso

BEI are o politică de toleranță zero în ceea ce privește corupția, fraudă, coluziunea, constrângerea, spălarea de bani și finanțarea terorismului în operațiunile și activitățile sale. Banca a fost una din primele instituții financiare care a adoptat această politică, aderând, de asemenea, la inițiativele internaționale privind exercitarea de presiuni asupra jurisdicțiilor neconforme, pentru ca acestea să se alinieze la normele internaționale.

Fiind un organism al UE, BEI se angajează să atingă cel mai înalt nivel de transparență pentru toate activitățile sale față de părțile interesate externe și interne. În 2010, banca a unit politicile sale de transparență și de prezentare a informațiilor într-un set nou de principii și practici care promovează deschiderea. Principiul de bază constă în faptul că, ori de câte ori este posibil, informațiile cu privire la activitățile operaționale și instituționale ale băncii sunt puse la dispoziția terților, cu excepția cazului în care există un motiv imperativ care să împiedice difuzarea.

Compania de apă Wrocław, Polonia

Relațiile BEI cu societatea civilă, inclusiv cu ONG-urile și alte grupuri de interese, se bazează pe aceleași principii. Dialogul cu societatea civilă are efecte pozitive la nivelul politicii și contribuie adesea la mai buna sensibilizare a băncii cu privire la aspecte legate de proiecte. Din același motiv, banca intră în parteneriate de cooperare cu organizații specializate care au aceleași obiective sau interese ca și BEI, precum dezvoltarea durabilă, protecția mediului, biodiversitatea sau reducerea sărăciei. În 2010, între partenerii băncii s-au numărat Transparency International, Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii (IUCN) și Inițiativa privind transparența în industriile extractive (ITIE). Anul trecut, BEI s-a alăturat și Alianței mondiale privind apa și acțiunile de adaptare la schimbările climatice, o rețea de instituții financiare, utilități, asociații, institute de cercetare și ONG-uri.

BEI este foarte conștientă de propria amprentă ecologică. Programul de lucru flexibil, posibilitatea de a munci la distanță și transportul public gratuit reduc impactul asupra mediului exercitat prin deplasarea cu automobilul a personalului. În 2010, cantitatea totală a emisiilor de CO₂ din activitățile băncii a fost estimată la 18 997 tone, din care 94% din mobilitate și 6% din energie, deșeuri și din consumul de hârtie. Aceste cifre confirmă o tendință de reducere a emisiilor de CO₂ care a început în 2008.

În calitate de angajator responsabil, în 2010 BEI a oficializat noi concepte în politica de resurse umane. Politica de resurse umane se bazează pe trei piloni. Primul urmărește ca banca să dispună de personal cu performanțe superioare, motivat, aflat într-un proces continuu de dezvoltare a aptitudinilor. Acest pilon este completat de un spirit de conducere mobilizator și un management autonom într-un cadru organizatoric cât mai adecvat. Acest lucru trebuie să se realizeze într-un mediu de lucru care oferă sprijin, promovează incluziunea și permite oamenilor să-și desfășoare activitatea cu maximă eficiență. Comunicarea internă deschisă și transparentă este un element esențial pentru atingerea obiectivelor privind resursele umane.

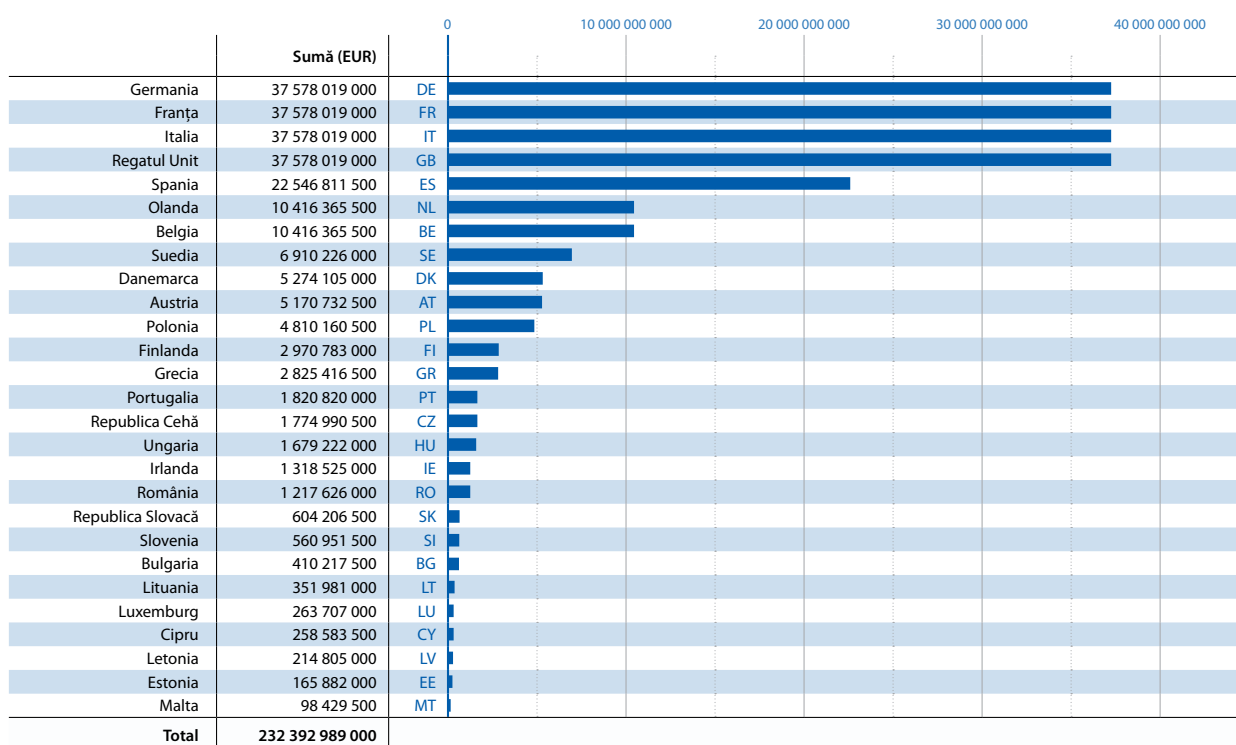
Capitalul BEI și operațiunile de mobilizare a fondurilor în 2010

Podul Rion-Antirion
peste Golful Corint,
Grecia

Defalcarea capitalului BEI

BEI este banca Uniunii Europene. Aceasta este autonomă din punct de vedere financiar, având un capital de 232 miliarde EUR, subscris de statele membre ale UE, care sunt acționarii BEI. Banca este cel mai mare emitent supranațional și are ratingul AAA.

Capitalul și acționarii băncii

Cota de participare a fiecărui stat membru la capitalul băncii se bazează pe ponderea sa economică în cadrul Uniunii Europene (exprimată prin PIB) la data aderării. În conformitate cu statutul său, banca este

autorizată să aibă un volum maxim al împrumuturilor și garanțiilor acordate nerambursate până la echivalentul a de două ori și jumătate capitalul său subscris, rezervele, provizioanele nealocate și surplusul contului de profit și pierdere. Această sumă totală este redusă cu suma subscrisă (indiferent dacă a fost vărsată sau nu) pentru orice participare la capital a băncii.

Rata de adecvare a capitalului BEI – raportul dintre capitalul și activele băncii – s-a menținut la 27,2% la sfârșitul anului 2010. Comitetul Basel al Băncii Reglementelor Internaționale a stabilit rata minimă de adecvare a capitalului pentru bănci la 8%.

Bilanțul și surplusul anual

La finele anului 2010, activele totale au fost în valoare de 420 miliarde EUR, cu 14% mai mult comparativ cu finele anului 2009. Creșterea s-a datorat dezvoltării excepționale a activității de creditare din ultimii doi ani, ca urmare a rolului BEI în Planul european de redresare economică, în baza căruia BEI și-a extins temporar activitățile de creditare la cererea statelor membre.

Surplusul anual net a atins 2,1 miliarde în 2010 (cu 13% mai mult). Surplusul reflectă niveluri record ale creditelor pe perioada crizei, în timp ce costurile administrative au crescut mai lent.

american (USD) și liră sterlină (GBP) – au continuat să domine, suma obținută ridicându-se la circa 56 miliarde EUR. Cu 26,2 miliarde EUR, moneda euro a avut cea mai mare pondere, urmată de dolarul american (32,3 miliarde USD sau 24,0 miliarde EUR) și lira sterlină (4,8 miliarde GBP sau 5,5 miliarde EUR).

Emisiunile obligatate în monede neprincipale au crescut la 11,4 miliarde EUR. Banca a mobilizat fonduri în alte 14 monede, mobilizările în dolari australieni fiind cele mai semnificative (6,3 miliarde AUD sau 4,3 miliarde EUR) – apropiindu-se de nivelul mobilizărilor în lire sterline. Emisiunile în lire turcești, yeni japonezi, franci elvețieni și coroane norvegience au adus, fiecare, câte 1 miliard EUR sau mai mult.

Cel mai mare emitent supranațional

BEI este o organizație autofinanțată care obține cea mai mare parte a resurselor sale de creditare de pe piețele de capital internaționale și este cel mai mare emitent supranațional. Bazată pe o susținere fermă din partea acționarilor, o bază de capital puternică, o calitate excelentă a activelor, o gestionare conservatoare a riscurilor și o strategie solidă de finanțare, banca are cel mai bun rating de credit (AAA), confirmat încă o dată de Fitch, Moody's și Standard & Poor's în 2010. Datorită solidității sale financiare, banca poate mobiliza fonduri la rate ale dobânzilor deosebit de atractive. Fiind o organizație fără scop lucrativ, beneficiile obținute de BEI datorită condițiilor care stau la baza mobilizărilor de fonduri sunt în cea mai mare parte transferate promotorilor proiectelor.

Obligațiuni de sensibilizare la problemele climatice

În 2010, ca parte a programului său de finanțare, banca a colectat în total 543 milioane EUR prin obligațiunile de sensibilizare la problemele climatice. Caracterul unic al acestor obligațiuni constă în faptul că sumele încasate sunt restricționate, fiind utilizate exclusiv pentru a finanța proiectele de sprijinire a acțiunilor împotriva schimbărilor climatice în domeniul energiei regenerabile și al eficienței energetice.

Începând din 2007, BEI emite periodic obligațiuni de sensibilizare la problemele climatice. Banca a obținut 1,4 miliarde EUR în acest mod până la finele anului 2010, prin zece tranzacții efectuate în șase monede.

Operațiunile de mobilizare a fondurilor în 2010

Înfruntând cu prudență volatilitatea pieței determinată de evenimente externe, banca a reușit să mobilizeze 67 miliarde EUR în 2010. Mobilizările în cele trei monede principale ale băncii – euro (EUR), dolar

Reuniunea Consiliului de administrație al BEI - februarie 2011

Guvernanța BEI

Organele statutare ale BEI

Reuniunea Consiliului guvernatorilor - Luxemburg

Consiliul guvernatorilor este format din miniștrii desemnați de fiecare din cele 27 de state membre, de regulă miniștrii de finanțe ai acestora. Consiliul guvernatorilor stabilește orientările politicii de creditare, aprobă conturile anuale și bilanțul și decide cu privire la participarea băncii la operațiunile de finanțare din afara Uniunii Europene, precum și cu privire la majorările de capital. De asemenea, numește membrii Consiliului de administrație, Comitetului de direcție și Comitetului de audit. Consiliul guvernatorilor se întrunește o dată pe an.

Consiliul de administrație are competența exclusivă de a decide cu privire la acordarea de finanțare, în special sub formă de împrumuturi și garanții, precum și cu privire la mobilizarea de fonduri. Pe lângă supravegherea bunei funcționări a băncii, Consiliul de administrație asigură gestionarea băncii în conformitate cu dispozițiile tratatelor și ale statutului său și cu directivele generale stabilite de guvernatori. Membrii Consiliului de administrație sunt numiți de guvernatori pentru o perioadă de cinci ani cu posibilitatea reînnoirii mandatului, în urma desemnării lor de către statele membre, și se subordonează exclusiv băncii.

Consiliul de administrație este format din 28 de administratori, fiecare stat membru desemnând câte unul, în timp ce un administrator este numit de Comisia Europeană. Există 18 supleanți, ceea ce înseamnă că o parte din aceste posturi sunt deținute în comun de grupuri de state. Consiliul de administrație se întrunește o dată pe lună.

În plus, pentru a extinde competența profesională a Consiliului de administrație în anumite domenii, acesta poate să coopteze șase experți (trei în calitate de membri și trei în calitate de supleanți), care participă la ședințele Consiliului de administrație în calitate de consilieri fără drept de vot.

Cu excepția cazului în care statutul prevede altfel, deciziile se iau cu o majoritate constând din cel puțin o treime a membrilor cu drept de vot și reprezentând cel puțin 50% din capitalul subscris.

Comitetul de audit este un organ independent care se subordonează direct Consiliului guvernatorilor, având sarcina de a audita conturile băncii și de a verifica dacă activitățile desfășurate de aceasta respectă cele mai bune practici bancare. Comitetul de audit are obligația de a constata anual legalitatea operațiunilor și registrelor băncii. După aprobarea situațiilor financiare de către Consiliul de administrație, Comitetul de audit întocmește rapoarte cu privire la acestea. Rapoartele Comitetului de audit cu privire la rezultatele activității sale în anul anterior sunt trimise Consiliului guvernatorilor, împreună cu raportul anual al Consiliului de administrație.

Comitetul de audit este compus din șase membri, numiți de guvernatori pentru un mandat de șase exerciții financiare consecutive, fără posibilitate de reînnoire.

Comitetul de audit

Dispozițiile care reglementează activitatea acestor organe sunt definite în statutul și regulamentul de procedură ale băncii. Listele membrilor organelor statutare ale BEI și CV-urile acestora, împreună cu informații suplimentare privind sistemele de remunerație, sunt actualizate periodic și publicate pe site-ul internet al băncii: www.eib.org.

Organele statutare ale FEI

FEI este gestionat și administrat de următoarele trei autorități:

- ⇒ Adunarea generală a acționarilor (BEI, Uniunea Europeană, 28 de instituții financiare), care se întrunește cel puțin o dată pe an;
- ⇒ Consiliul de administrație, compus din șapte membri și șapte supleanți, care, printre altele, decide cu privire la operațiunile fondului;
- ⇒ Directorul general, care răspunde de gestionarea fondului în conformitate cu dispozițiile Statutului FEI și cu orientările și directivele adoptate de Consiliul de administrație.

Conturile FEI sunt auditate de o Comisie de audit, formată din trei persoane numite de Adunarea generală, și de auditori externi independenți.

Informații detaliate privind organele statutare ale FEI (componență, CV-urile membrilor, remunerație) și serviciile acestuia (componență, CV-urile directorilor generali și ale administratorilor, remunerația personalului) sunt actualizate periodic și publicate pe site-ul internet al FEI: www.eif.org.

Comitetul de direcție al BEI

1. Philippe MAYSTADT 2. Philippe de FONTAINE VIVE CURTAZ 3. Simon BROOKS 4. Matthias KOLLATZ-AHNEN 5. Eva SREJBER
6. Dario SCANNAPIECO 7. Plutarchos SAKELLARIS 8. Magdalena ÁLVAREZ ARZA 9. Anton ROP

Comitetul de direcție este organul executiv colegial permanent al băncii. Acesta este format din nouă membri. Aflat sub autoritatea președintelui băncii și sub controlul Consiliului de administrație, acesta gestionează afacerile curente ale BEI, pregătește deciziile pentru administratori și asigură executarea acestor decizii. Președintele conduce ședințele Comitetului de direcție. Membrii Comitetului de direcție se subordonează exclusiv băncii; aceștia sunt numiți de Consiliul guvernatorilor, pe baza propunerii Consiliului de administrație, pentru o perioadă de șase ani, cu posibilitatea reînnoirii mandatului. Cei mai mari patru acționari – Franța, Germania, Italia și Regatul Unit – dețin un loc permanent în Comitetul de direcție. Comitetul de direcție se întrunește săptămânal.

În conformitate cu statutul băncii, președintele este și președintele Consiliului de administrație.

Colegiul de conducere al băncii și responsabilitățile de supraveghere ale membrilor săi

Situația la 15 aprilie 2011

1 Philippe MAYSTADT *Președinte*

- ⇒ Strategie generală
- ⇒ Aspecte instituționale, relații cu celelalte instituții financiare internaționale
- ⇒ Coordonarea activității Inspectorului general, Controlorului financiar și Șefului Biroului de conformitate
- ⇒ Resurse umane
- ⇒ Comunicare internă
- ⇒ Politica de egalitate a șanselor; Președinte al Comitetului consultativ pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați
- ⇒ Punerea în aplicare a normelor Basel II și III
- ⇒ Președinte al Consiliului de administrație al FEI
- ⇒ Președinte al Comitetului bugetar

2 Philippe de FONTAINE VIVE CURTAZ *Vicepreședinte*

- ⇒ Finanțări în Franța și în țările partenere mediteraneene
- ⇒ Comunicare externă
- ⇒ Transparență și politica de informare
- ⇒ Relații cu ONG-urile

3 Simon BROOKS, CB *Vicepreședinte*

- ⇒ Finanțări în Regatul Unit și Țările de Jos
- ⇒ Protecția mediului și măsuri privind schimbările climatice
- ⇒ Audit intern, Audit extern și relații cu Comitetul de audit
- ⇒ Respectarea conformității
- ⇒ Mecanismul de tratare a plângerilor
- ⇒ Relații cu Curtea de Conturi Europeană
- ⇒ Relații cu Oficiul European Antifraudă (OLAF) și Ombudsmanul European
- ⇒ Clădiri, mediu de lucru și logistică

4 Matthias KOLLATZ-AHNEN *Vicepreședinte*

- ⇒ Finanțări în Germania, Austria, România, Croația și Turcia
- ⇒ Finanțare IMM-uri
- ⇒ Produse noi și tranzacții speciale
- ⇒ Coeziune economică și socială; Convergență
- ⇒ Asistență tehnică; JASPERS
- ⇒ JESSICA
- ⇒ Membru al Consiliului de administrație al FEI
- ⇒ Membru al Comitetului pentru subvenții

5 Eva SREJBER *Vicepreședinte*

- ⇒ Finanțări în Finlanda, Suedia, Estonia, Letonia, Lituania, în țările vecine din Est, în țările AELS și în țările din Asia Centrală
- ⇒ Economie bazată pe cunoaștere
- ⇒ Evaluarea ex post a operațiunilor
- ⇒ Tehnologiile informației
- ⇒ Președinte al Comitetului pentru subvenții

6 Dario SCANNAPIECO *Vicepreședinte*

- ⇒ Finanțări în Italia, Malta și Balcanii de Vest
- ⇒ Monitorizarea și restructurarea operațiunilor
- ⇒ Planificare și buget
- ⇒ Eficiența costurilor
- ⇒ Guvernator al BERD
- ⇒ Membru al Comitetului pentru arte

7 Plutarchos SAKELLARIS *Vicepreședinte*

- ⇒ Finanțări în Grecia, Cipru, Danemarca, Irlanda, țările ACP și în Africa de Sud
- ⇒ Gestionarea riscurilor
- ⇒ Energie
- ⇒ Studii sectoriale, economice și financiare
- ⇒ Contabilitate
- ⇒ Președinte al Comitetului pentru arte

8 Magdalena ÁLVAREZ ARZA *Vicepreședinte*

- ⇒ Finanțări în Spania, Portugalia, Belgia, Luxemburg, America Latină și Asia
- ⇒ Aspecte juridice privind operațiunile și produsele
- ⇒ Mobilizări de fonduri și trezorerie

9 Anton ROP *Vicepreședinte*

- ⇒ Finanțări în Polonia, Republica Cehă, Ungaria, Slovacia, Slovenia și Bulgaria
- ⇒ Rețele transeuropene de transport
- ⇒ Responsabilitatea socială corporativă
- ⇒ Viceguvernator al BERD

Adresele Grupului BEI

Banca Europeană de Investiții

98-100, boulevard Konrad Adenauer – L-2950 Luxembourg
☎ (+352) 43 79 – 1 ☎ (+352) 43 77 04
www.eib.org - ✉ info@eib.org

Fondul European de Investiții

96, boulevard Konrad Adenauer – L-2968 Luxembourg
☎ (+352) 42 66 88 – 1 ☎ (+352) 42 66 88 – 200
www.eif.org - ✉ info@eif.org

*Lista birourilor externe se găsește pe site-ul internet al băncii
(www.eib.org/offices).*

BEI aduce mulțumiri următorilor promotori și furnizori pentru fotografiile din acest raport:

Copertă, p. 22 C-Power N.V., p. 7 Safran, p. 8 STMICROelectronics, p. 9 Marion Schmieding – Alexander Obst / Berliner Flughäfen, p. 15 RENFE, p. 17 Nya Karolinska Solna Hospital, p. 18 Sincrotrone Trieste S.C.p.A., p. 20 Lahti Energia Oy, p. 21, 37 MEDGAZ, S.A., p. 25 ENEOP - Eólicas de Portugal, p. 27 Abengoa Solar, p. 31 Renault, p. 34, 39 MOMA, p. 38 Vodokanal, p. 42 Uniunea Europeană 2010 PE-EP, p. 43 Hamburger Hochbahn AG, p. 44 Agfa-Gevaert, p. 2-3, 4, 6, 10-11, 12, 14, 21, 23, 24, 29, 30, 32, 33, 35, 37, 39, 40, 41, 47 48, 49, 50, 53, 55, 56 EIB Photolibrary

Punere în pagină: EIB GraphicTeam.

Tiparul executat la Imprimerie Jouve pe hârtie de tip MagnoSatin, folosindu-se cerneluri pe bază de uleiuri vegetale. Certificată în conformitate cu normele Forest Stewardship Council (FSC), hârtia conține 100% fibre virgine (din care cel puțin 50% din păduri corect administrate).

Mixed Sources
Product group from well-managed
forests, controlled sources and
recycled wood or fibre
Cert no. BV-COC-856319
www.fsc.org
© 1996 Forest Stewardship Council

Grupul Băncii Europene de Investiții • Grupul Băncii Europene de Investiții • Grupul Băncii Europene de Investiții • Grupul Băncii Europene de Investiții

